

Közlekedéstervezés 2. Építőmérnök BSc.

VASÚTI TERVEK, TARTALMI ÉS ALAKI ELŐÍRÁSOK

Egy műszaki tervnek, tervdokumentációnak a terv **funkciója, típusa, fajtája** és **méretaránya** alapján az egyértelmű felhasználáshoz és megérthetőséghez **szükséges** és **elégséges** tartalommal (részletességgel) kell készülnie **szabványos méretben** és **szabványos rajzjelek (jelkulcs)** alkalmazásával.

Előírások:

Országos Vasúti Szabályzat

Országos Közforgalmú Vasutak Pályatervezési Szabályzata (1983), tervezet (2000)

Vasúti tervek tartalmi és alaki előírásai (MMK kivonat)

Jogszabályok:

Vasút tv.

Országos Területrendezési Terv [2018. évi CXXXIX. tv.] (fővonalak)

2011. évi CXCVI. tv. a nemzeti vagyonról (fővonalak)

194/2016. (VII.13.) Korm. rendelet az országos vasúti mellékvonalak felsorolásáról

289/2012. (X. 11.) Korm. rendelet a vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásainak részletes szabályairól

A TERV FUNKCIÓJA	TERVDOKUMENTÁCIÓ FAJTÁJA	ALKALMAZÁSI TERÜLET
Döntés előkészítés	Vázlaterv	Elvi vázlat, szemléltetés
	Megvalósíthatósági tanulmány	Műszaki-gazdasági vizsgálat
	Tanulmányterv	Változatok kidolgozása
Engedélyezés	Engedélyezési tervek	Hatósági engedélyezés
Pályáztatás (tender)	Tenderterv	Közbeszerzés
Építés, kivitelezés	Kiviteli tervek	Építés, kivitelezés
Használatbavétel, nyilvántartás	Megvalósulási tervek	Üzemeltető nyilvántartásai
Pálya megközelítés, keresztezés	Elhelyezési tervek	Keresztezések, megközelítés engedélyezése

Méretarányos vagy nem, tartalmazza a jellemző méreteket, adatokat

Vonalkorszerűsítési koncepciónál, javaslatnál a korrekciók, vágánykapcsolások, bővítések magyarázatára szolgál

Tartalmazza:

- meglévő és tervezett vágányokat szelvényezéssel,
- szomszédos állomások nevét,
- műtárgyakat, épületeket, utakat, vízfolyásokat és a létesítmények védősávját.

Sajátcélú vágányok (iparvágány) létesítése, átalakítása

- meglévő és tervezett vágányok szelvényezéssel,
- kiszolgáló állomás neve,
- meglévő és tervezett létesítmények
- mérlegelő és rakodó-berendezések,
- rakodók, rakterületek.

Egyéb műszaki feladat

- a megoldás elvi vázlata

Célja: a kitűzött fejlesztési cél megvalósíthatóságának igazolása

Előzmény: általában a vázlattev, esetleg a tanulmányterv

Bemutatja és elemzi

- a vasútvonal jelenlegi és várható forgalmi adatait,
- a bevételek és a költségek alakulását a fejlesztés előtt és után,
- a beruházás megtérülési mutatói,
- a finanszírozási forrásokat és azok felhasználási ütemét,
- a fejlesztés nemzetgazdasági hatásait,
- a fejlesztés társadalmi hatásait,
- a fejlesztési környezeti hatás-változásait.

Előzmény nélkül tartalmazza

- a vázlattevet, esetleg a tanulmánytervet, illetve ezek egyes részleteit

1. Valamennyi építményre vonatkozóan:

a) igazolni kell

aa) a műszaki és hatósági előírások megtartását és a tervezői jogosultságot,

ab) a független tanúsító szervezet tanúsításának megtörténtét,

ac) amennyiben a beruházás fejlesztési közreműködővel történik, a várható üzemeltető és fejlesztési közreműködő közti feladatmegosztásról szóló szerződés megkötését,

ad) amennyiben a beruházó és az üzemeltető nem azonos, a tervdokumentáció üzemeltetői záradékolásának megtörténtét, valamint a szöveges hozzájárulás meglétét,

ae) az érintett közművekkel összefüggésben a közműkezelők részéről adott, 6 hónapnál nem régebbi hozzájárulás meglétét,

af) amennyiben a beruházás a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló kormányrendelet alapján arra kötelezett, annak megtörténtét, hogy megvizsgálták a környezeti hatások jelentőségét,

ag) amennyiben a megvalósításhoz más tulajdonában álló ingatlant kell igénybe venni, az érintett ingatlanokról készült kisajátítási terv rendelkezésre állását;

b) meg kell adni

ba) amennyiben a kisajátítási eljárás termőföldet érint, a termőföld más célú hasznosítására vonatkozó végleges ingatlanügyi hatósági engedély,

bb) amennyiben a beruházás a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló kormányrendelet alapján arra kötelezett, az előzetes vizsgálati eljárást lezáró végleges döntés vagy végleges környezetvédelmi engedély azonosításához szükséges adatokat;

c) be kell mutatni a hatásterületet az érintett ügyfelek megjelölésével.

2. Vasúti pálya engedélyezési terve

2.1. Vasúti pálya:

- a) átnézeti helyszínrajz (1:10 000 vagy 1:25 000 méretarányban);
- b) helyszínrajz (1:500 vagy 1:1000 méretarányban);
- c) műszaki leírás;
- d) forgalmi üzemi terv és vizsgálat;
- e) hossz-szelvény (1:1000 vagy 1:2000 vízszintes, és 1:50 vagy 1:100 függőleges méretarányban);
- f) minta- és jellemző keresztmetszvények (1:50 vagy 1:100 méretarányban);
- g) víztelenítési és vízvezetési terv;
- h) felépítmény-szerkezeti terv - egyedi kialakítás esetén;
- i) geotechnikai szakvélemény és terv;
- j) amennyiben biztosítási módját a vasúti közlekedési hatóság határozza meg, a közút-vasút szintbeni keresztezés helyszínrajza, hossz-szelvénye, műszaki leírása;
- k) földalatti vasútnál a főszellőzés sémája a műtárgyak feltüntetésével, a mozgólépcsők, liftek telepítési terve;
- l) közúti vasutaknál forgalomtechnikai terv.

3. Vasúti pálya tartozékai

3.1. Vasúti terhet viselő szerkezetek

3.1.1. Valamennyi, vasúti terhet viselő szerkezet:

a) műszaki tervdokumentáció:

aa) helyszínrajz csatlakozó útvonalakkal és közterületekkel (1:500 vagy 1:1000 méretarányban),

ab) általános terv (1:100 méretarányban),

ac) műszaki leírás;

b) a vasúti műtárgy építésével érintett keresztező közutak, gyalogos- és kerékpárutak, vasút, villamos, trolibusz, vízfolyás, közművek és egyéb létesítmények, üzemeltetői, kezelői hozzájárulása;

c) a vasúti műtárgyakba építendő mozgólépcsők, mozgójárdák, felvonók gépészeti tervei;

d) aluljárók esetén térvilágítási tervek;

e) vízfolyás keresztezése esetén vízműtani adatok és vízműtani számítás;

f) acél hidak esetén jellemző csomópontok, tartóbekötések, illesztések vázlatai,

g) különleges egyedi kialakítású hidak esetén jellemző szerkezeti részek vázlat rajzai.

3. Vasúti pálya tartozékai

3.2. Vasúti zajárnyékoló fal, támfal

3.3. Biztosítóberendezés, automatikus vonatvezérlés, vonat befolyásolás és központi forgalomirányító berendezés

3.4. Villamos felsővezeték

3.5. Térvilágítás

4. Helyhez kötött vasúti gépészeti berendezések

4.1. Vasúti rakodó-berendezés

4.2. Vasúti kocsi-vontató

4.3. Tolópad, fordítókorong

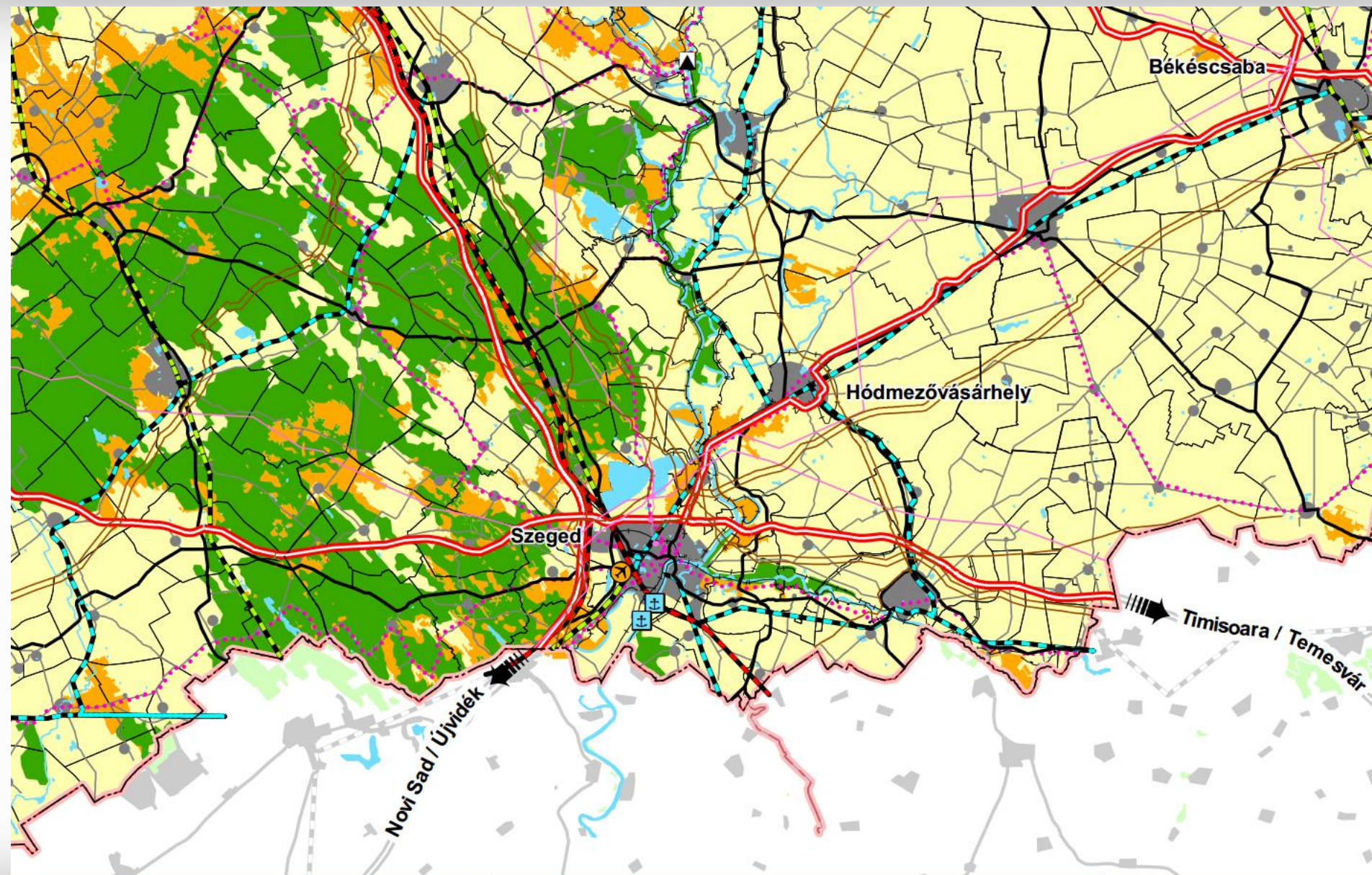
4.4. Vasúti járműmérleg

4.5. Egyéb vasútgépészeti berendezés

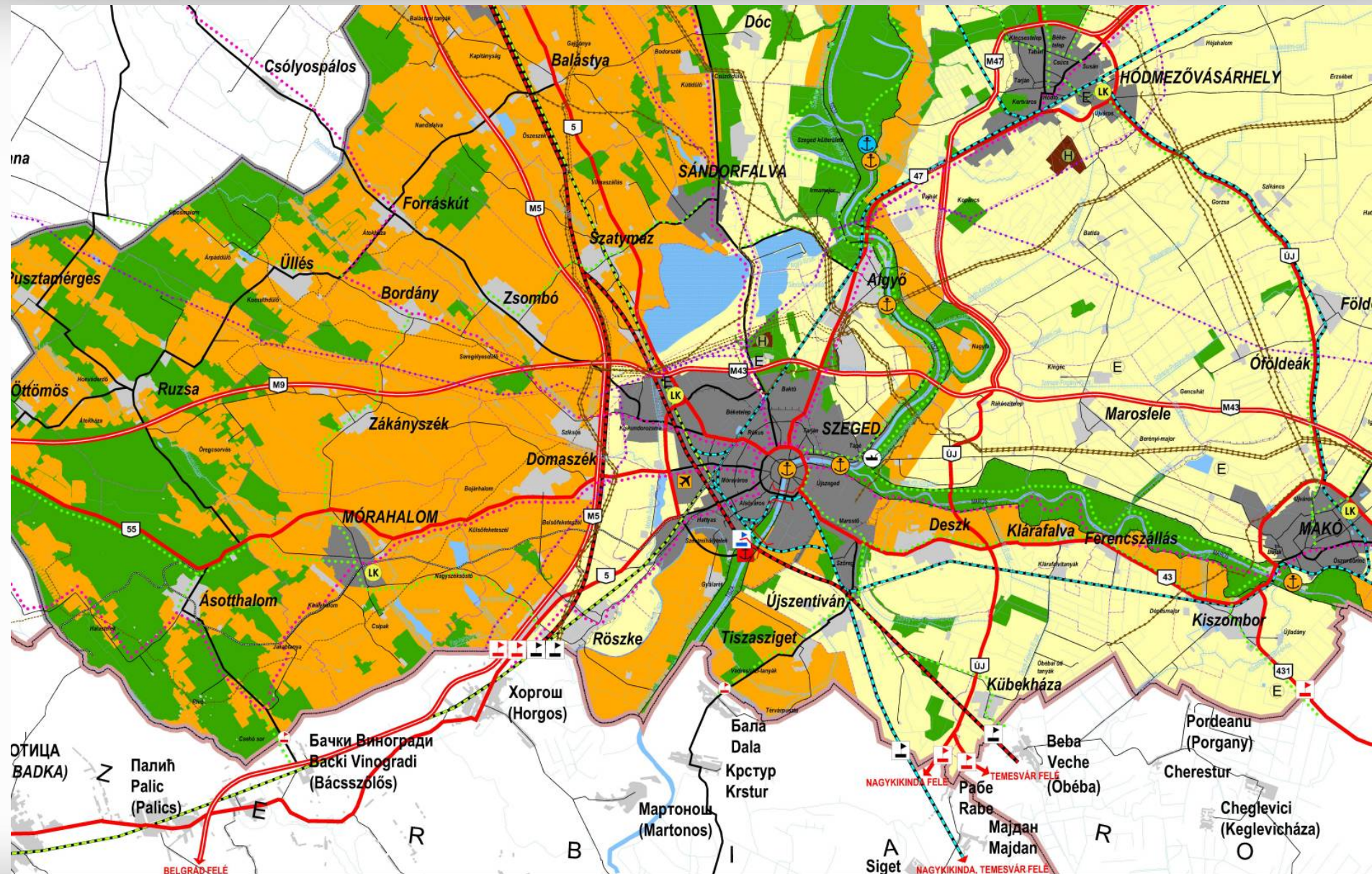
5. Feltétfüzet

1. A tervezési feladat ismertetése
2. A meglévő állapot ismertetése
3. A meglévő állapot menetdinamikai vizsgálata
4. Ívkorrekció számítása
5. Tervezési változatok ismertetése
6. A tervezett állapot ismertetése
  - 6.1 Vízszintes vonalvezetés
  - 6.2 Magassági vonalvezetés
  - 6.3 Alépítmény
  - 6.4 Felépítmény
  - 6.5 Utak, útátjárók
  - 6.6 Műtárgyak
  - 6.7 Magasépítmények
  - 6.8 Állomási vágányhálózat, kitérők
  - 6.9 Biztosítóberendezés
  - 6.10 Villamos vontatási létesítmények
  - 6.11 Egyéb erősáramú berendezések
  - 6.12 Víztelenítés
  - 6.12 Területek igénybevétele

Országos RT Szerkezeti terv

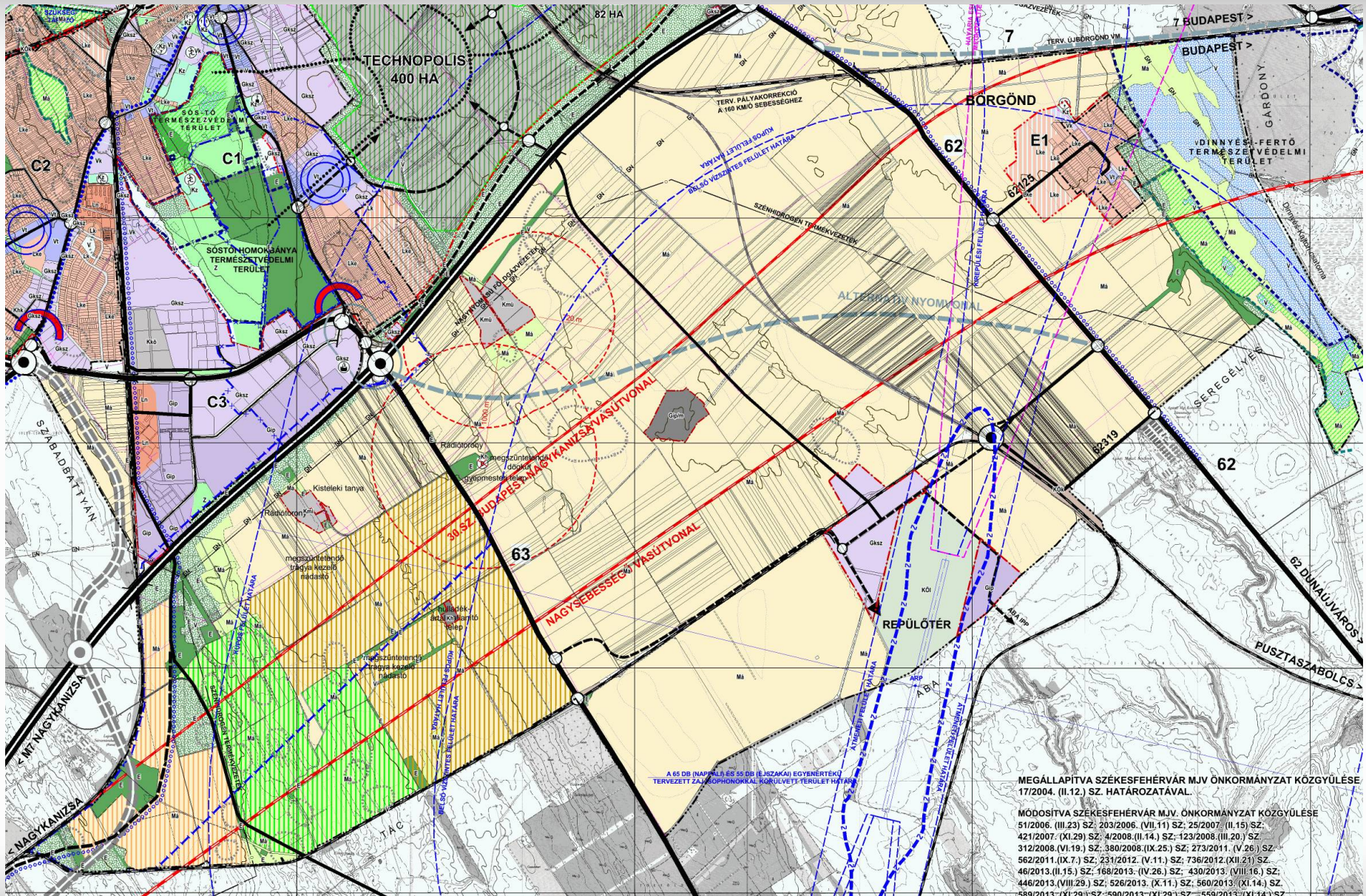

Csongrád Megyei RT Szerkezeti terv

Székesfehérvár TRT Szerkezeti terv

A 66 DB (NAPJALI) ÉS 65 DB (ÉJSZAKAI EGYENRÉTEKŰ) TERVEZETI ZONÁZÁSI ÉS ZONÁZÁSI TERÜLET HATÁRA

MEGÁLLAPITVA SZÉKESFEHÉRVÁR MJV ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSE
 17/2004. (II.12.) SZ. HATÁROZATÁVAL.
 MÓDOSÍTVA SZÉKESFEHÉRVÁR MJV. ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSE
 51/2006. (III.23.) SZ. 203/2006. (VII.11.) SZ. 25/2007. (II.15.) SZ.
 421/2007. (XI.29.) SZ. 4/2008. (II.14.) SZ. 123/2008. (III.20.) SZ.
 312/2008. (VI.19.) SZ. 380/2008. (IX.25.) SZ. 273/2011. (V.26.) SZ.
 562/2011. (IX.7.) SZ. 231/2012. (V.11.) SZ. 736/2012. (XII.21.) SZ.
 46/2013. (II.15.) SZ. 168/2013. (IV.26.) SZ. 430/2013. (VIII.16.) SZ.
 446/2013. (VIII.29.) SZ. 526/2013. (X.11.) SZ. 560/2013. (XI.14.) SZ.
 589/2013. (XI.29.) SZ. 590/2013. (XI.29.) SZ. 559/2013. (XI.14.) SZ.

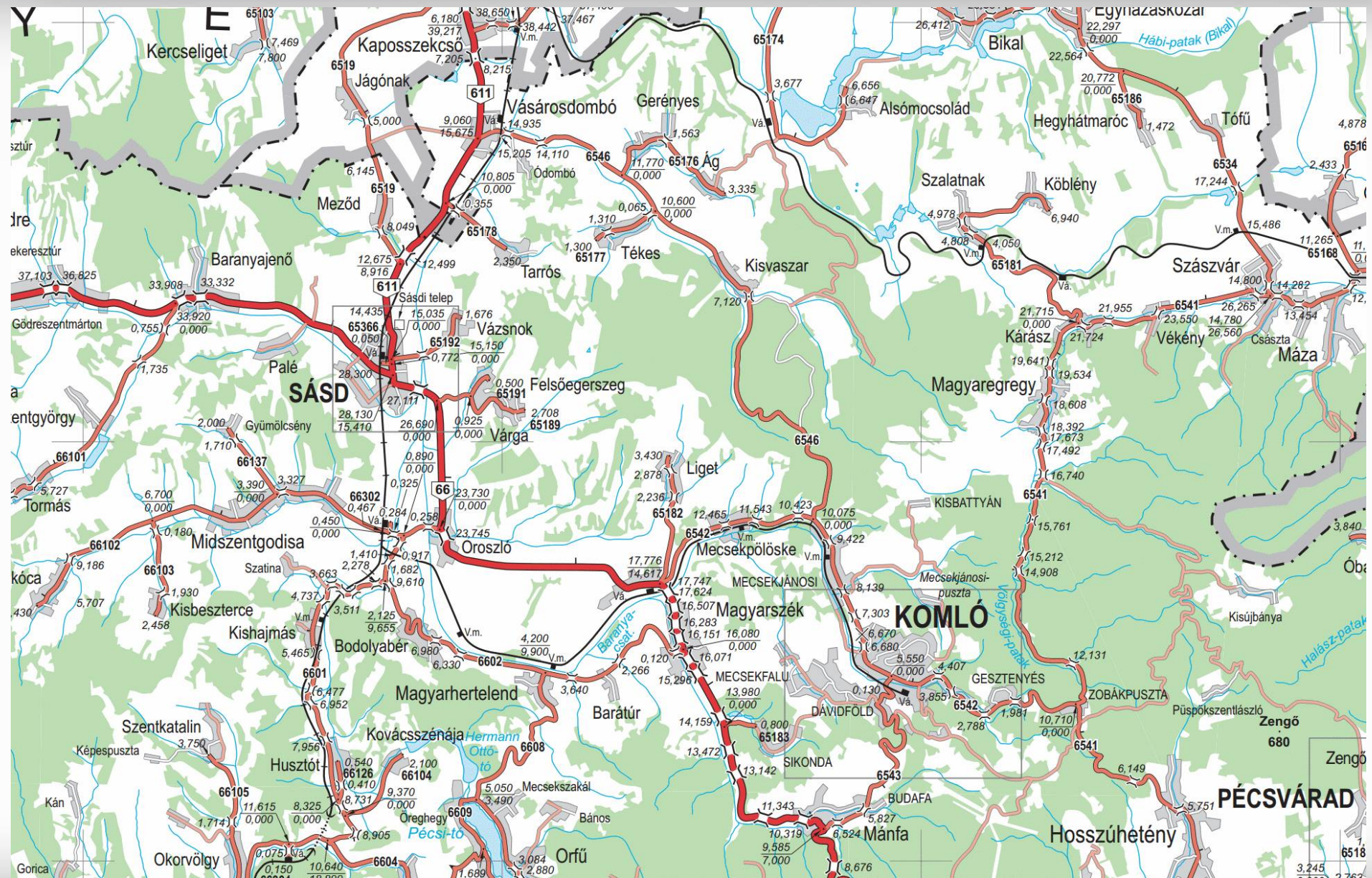

Közúthálózati térkép

Topográfiai térkép M=1:10000 (1m~10km)

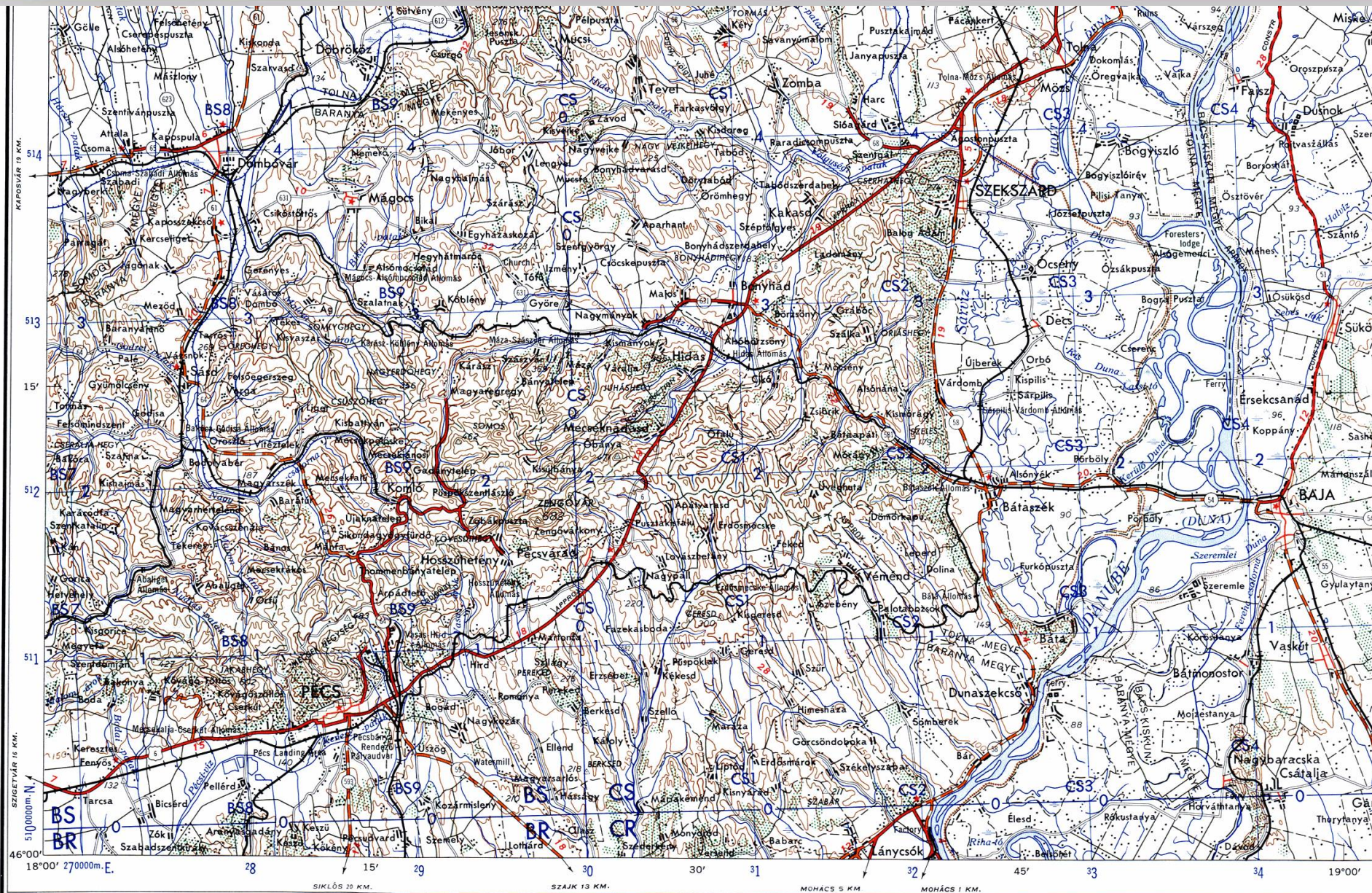

Topográfiai térkép M=1:100000 (1m~100km)

Topográfiai térkép M=1:250000 (1m~250km)

MAGYARORSZÁG FÖLDTANI TÉRKÉPE

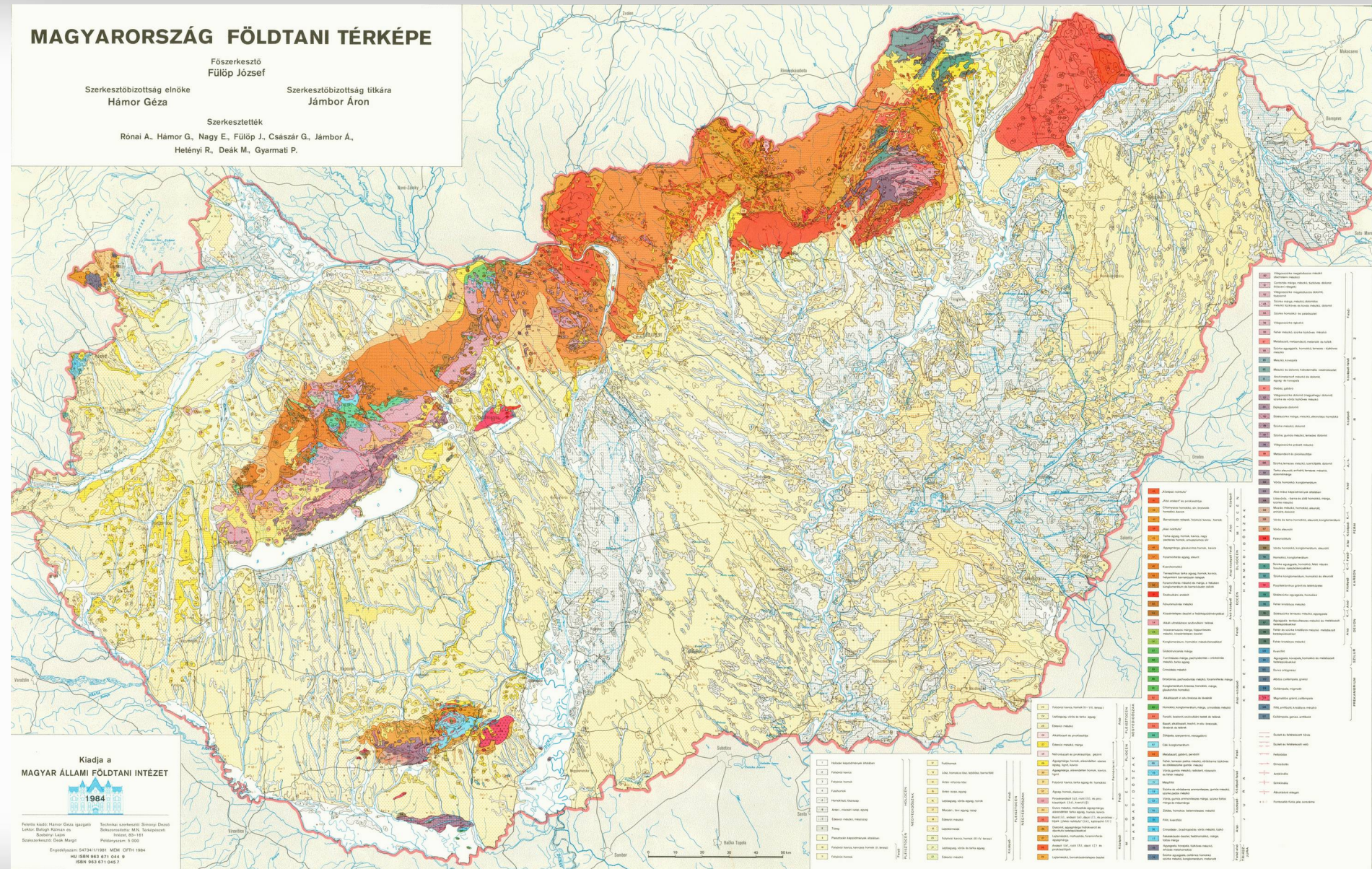
Főszerkesztő
Fülöp József

Szerkesztőbizottság elnöke
Hámor Géza

Szerkesztőbizottság titkára
Jámbor Áron

Szerkesztették

Rónai A., Hámor G., Nagy E., Fülöp J., Császár G., Jámbor Á.,
Hetényi R., Deák M., Gyarmati P.

Kiadja a
MAGYAR ÁLLAMI FÖLDTANI INTÉZET

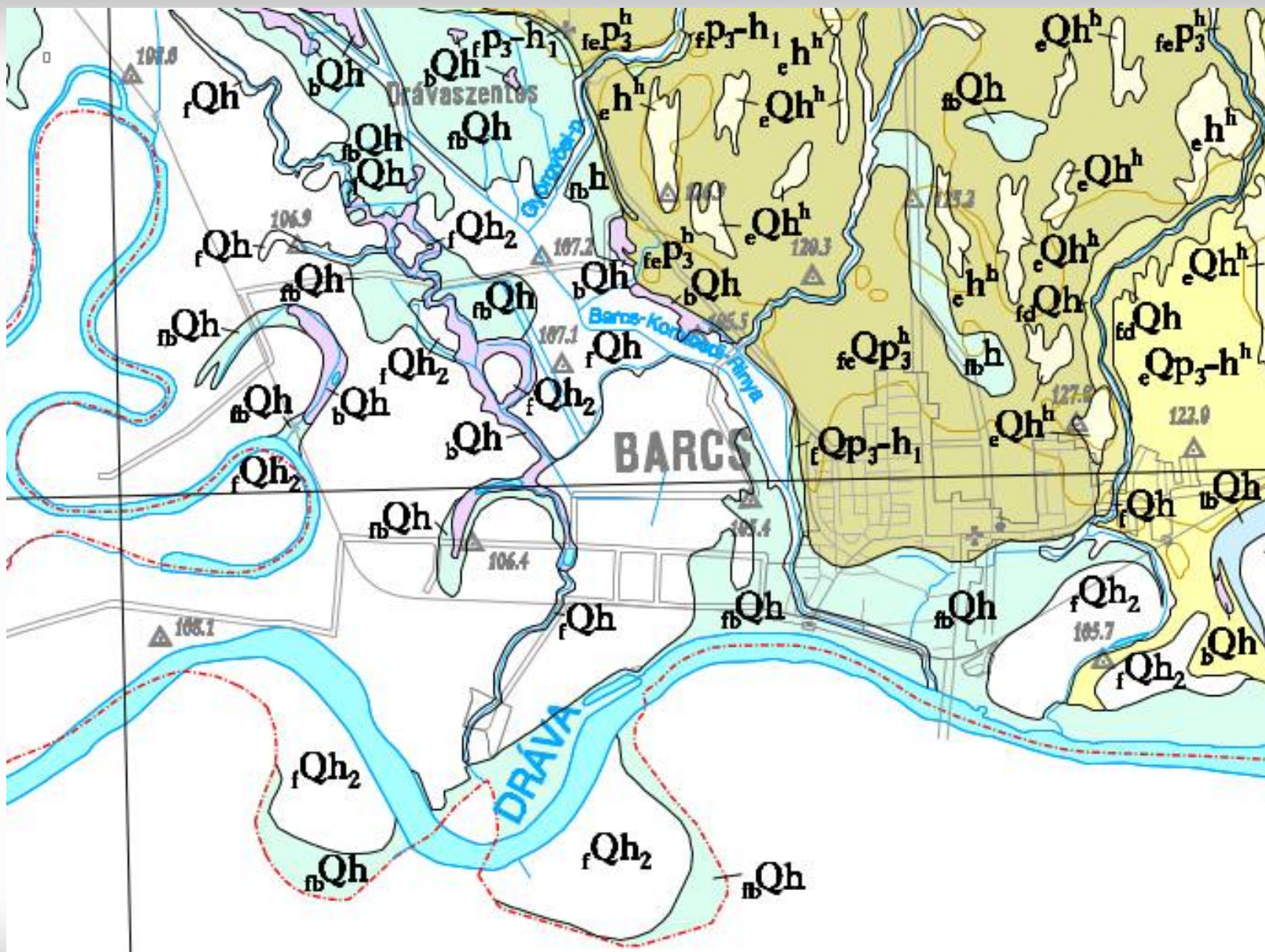
1984

Felkötő: Hámor Géza igazgató
Lektor: Bölgér Katalin és
Szerkesztőbizottság elnöke
Szerkesztők: Császár Géza, Hetényi R., Jambor Á., Rónai A., Székely Zoltán, Tóth István, Varga Péter, Zoltán Zoltán

Technikai szerkesztő: Székely Zoltán
Szerkesztés: MTA, Technológiai
Központ, Budapest, 83-161
Nyomtatás: MTA, Budapest, 83-161

Engedélyszám: 54734/1981. MFM. OFTH. 1984
HU ISSN 0021-0449
ISBN 963 871 044 7

Földtani térkép M=1:50000

Vasúti tervek színjelei

fekete szín

sárga szín

piros szín

kék szín

dőlt számok, dőlt betűk

meglévő, megmaradó létesítmények

megszüntetendő létesítmények

tervezett létesítmények

tervezett (távlati, későbbi) létesítmények

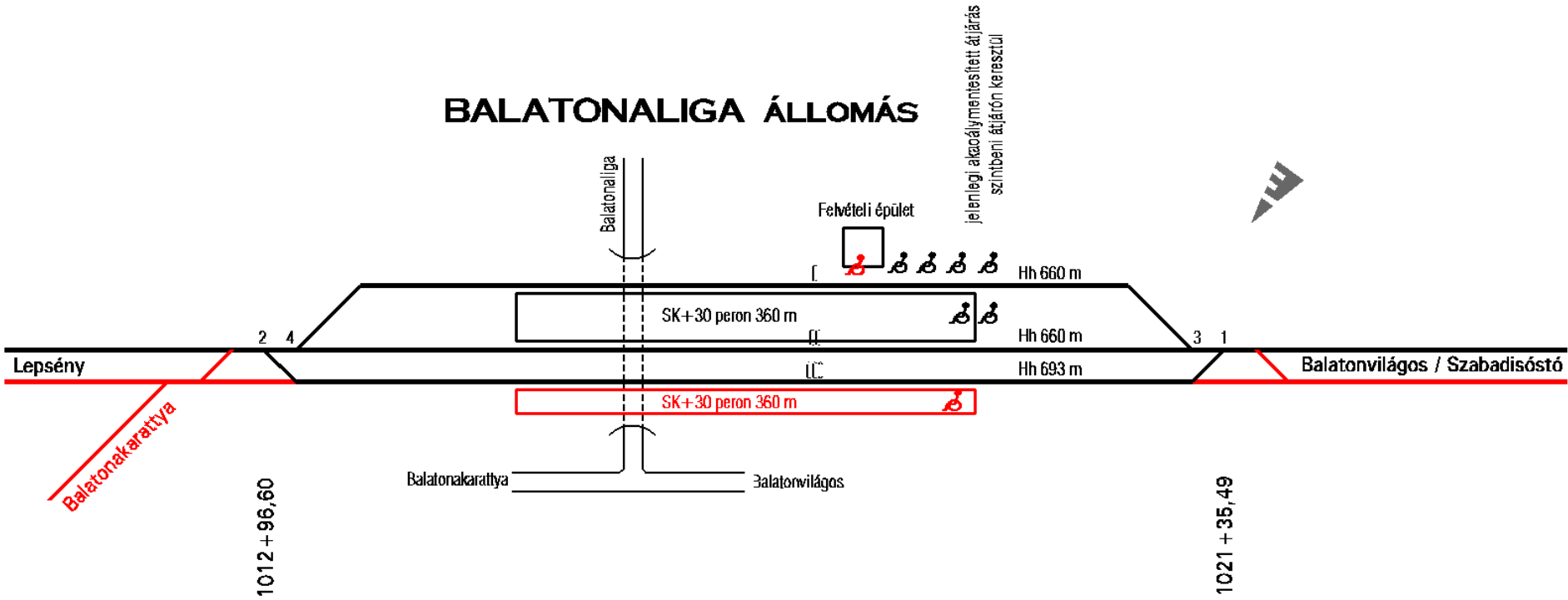
rálátási háromszög határa

összefüggő növényzet határa

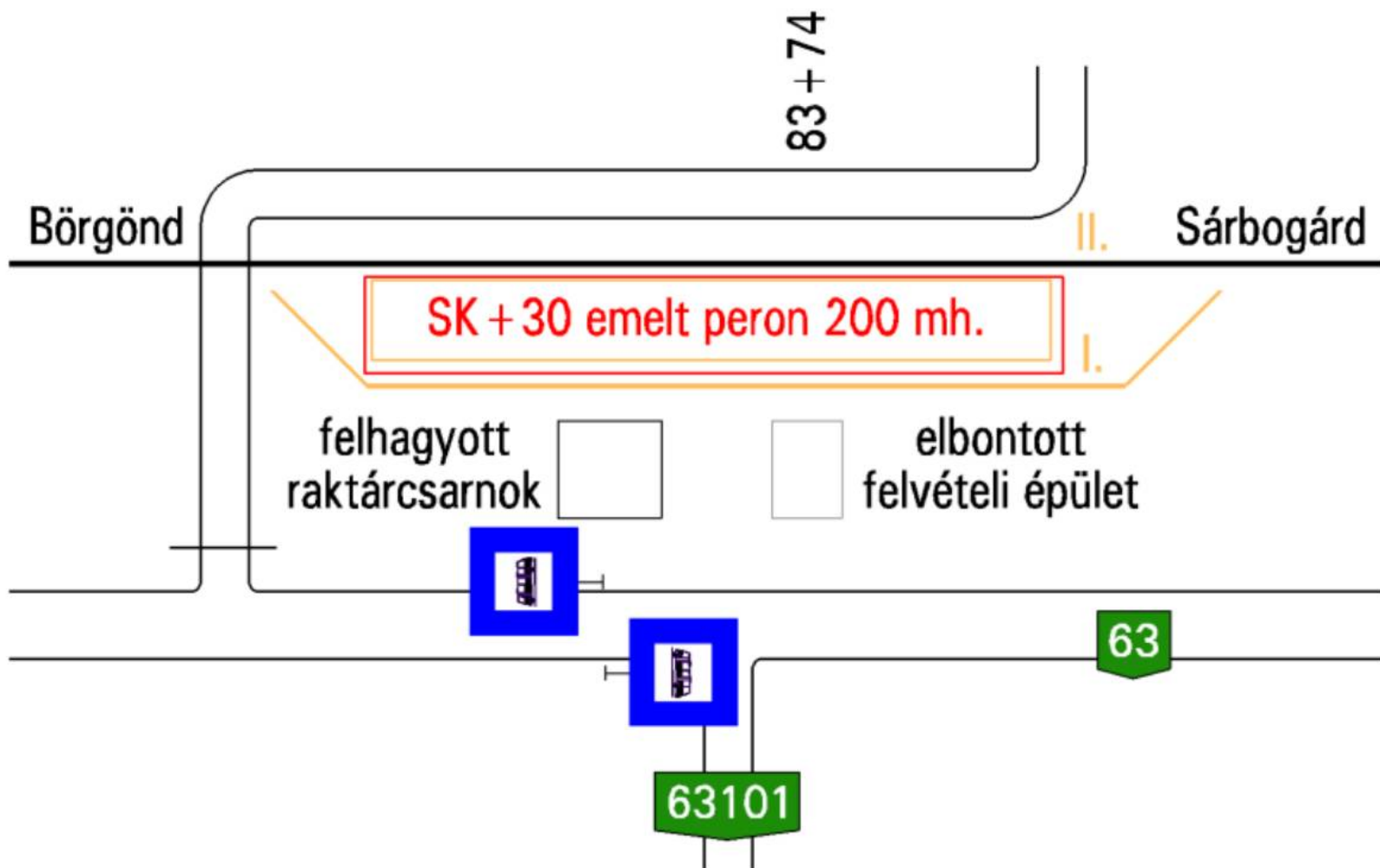
ingatlanhatár

helyrajzi szám, egyéb ingatlan adat

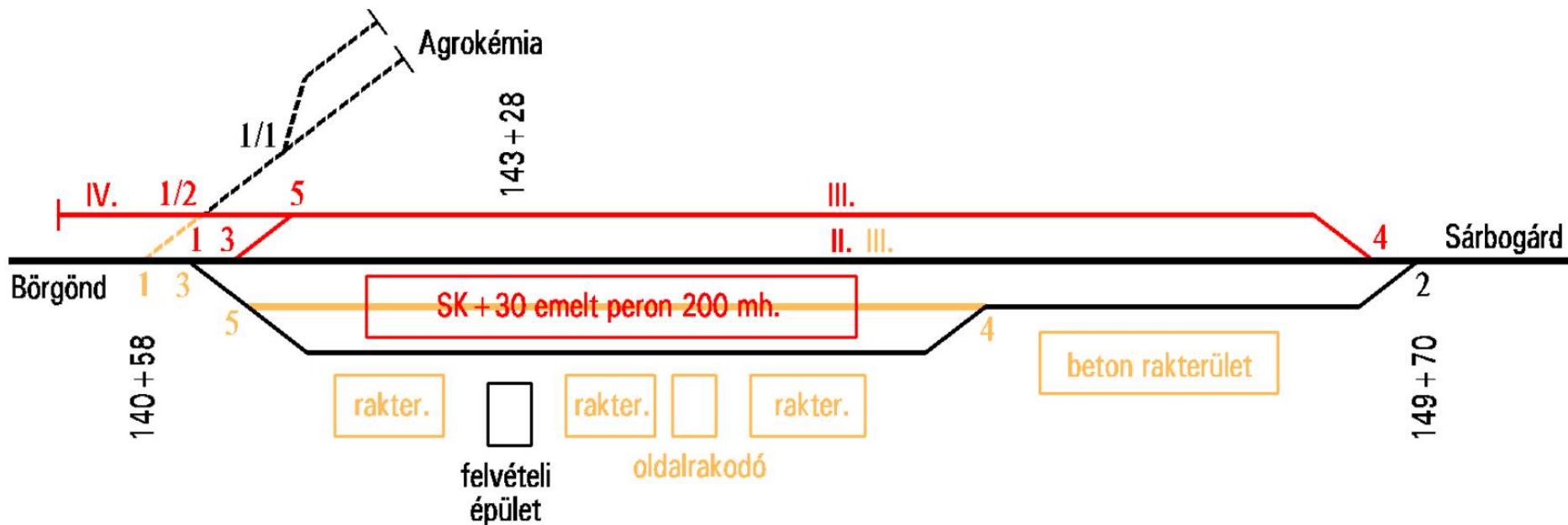
BALATONALIGA ÁLLOMÁS

Vázlatterv

48. ábra
Belsőbáránd megállóhely vázlat

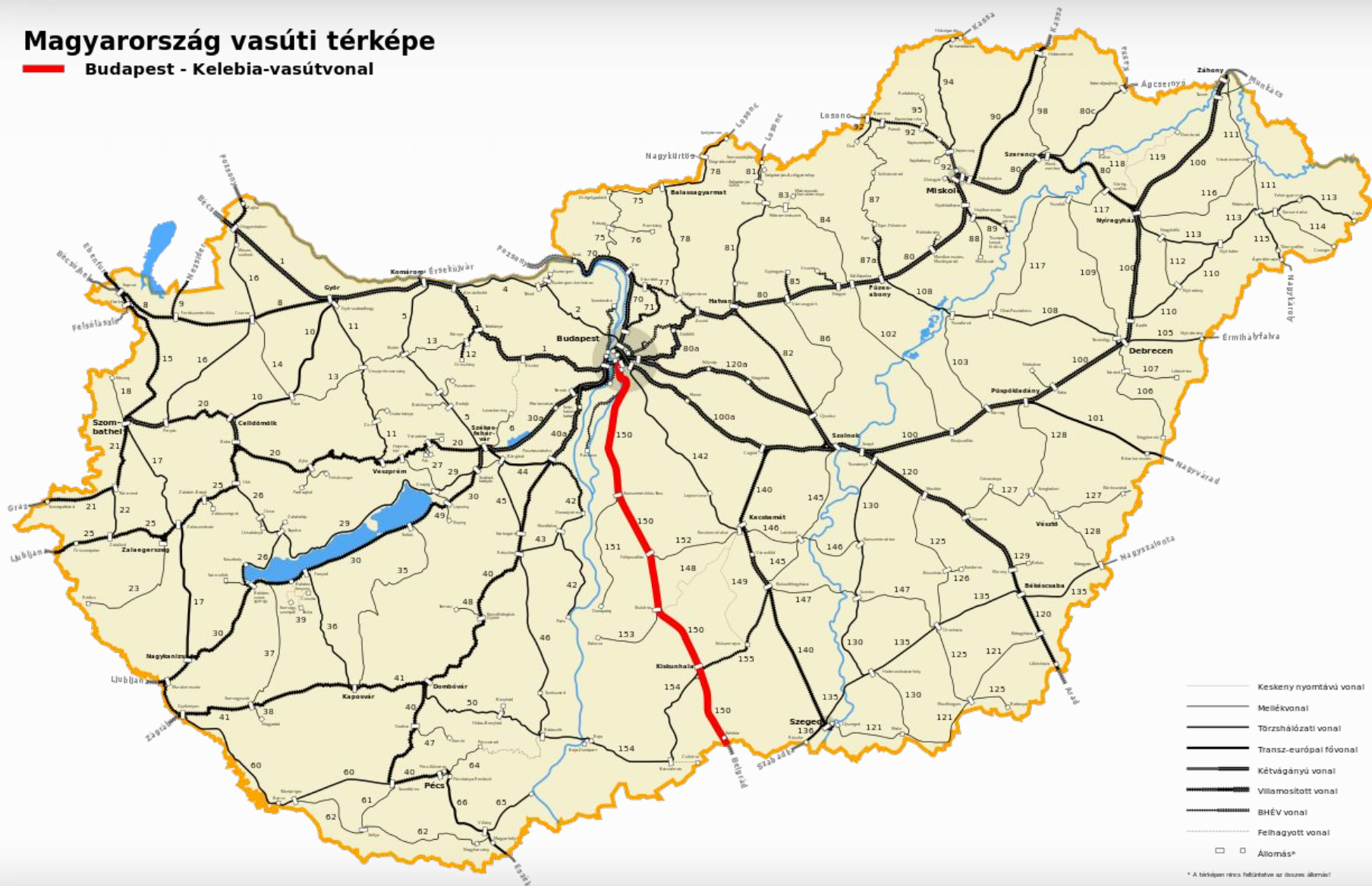

50.ábra

Aba-Sárkeresztúr állomás fejlesztési javaslata

Magyarország vasúti térképe

— Budapest - Kelebia-vasútvonal

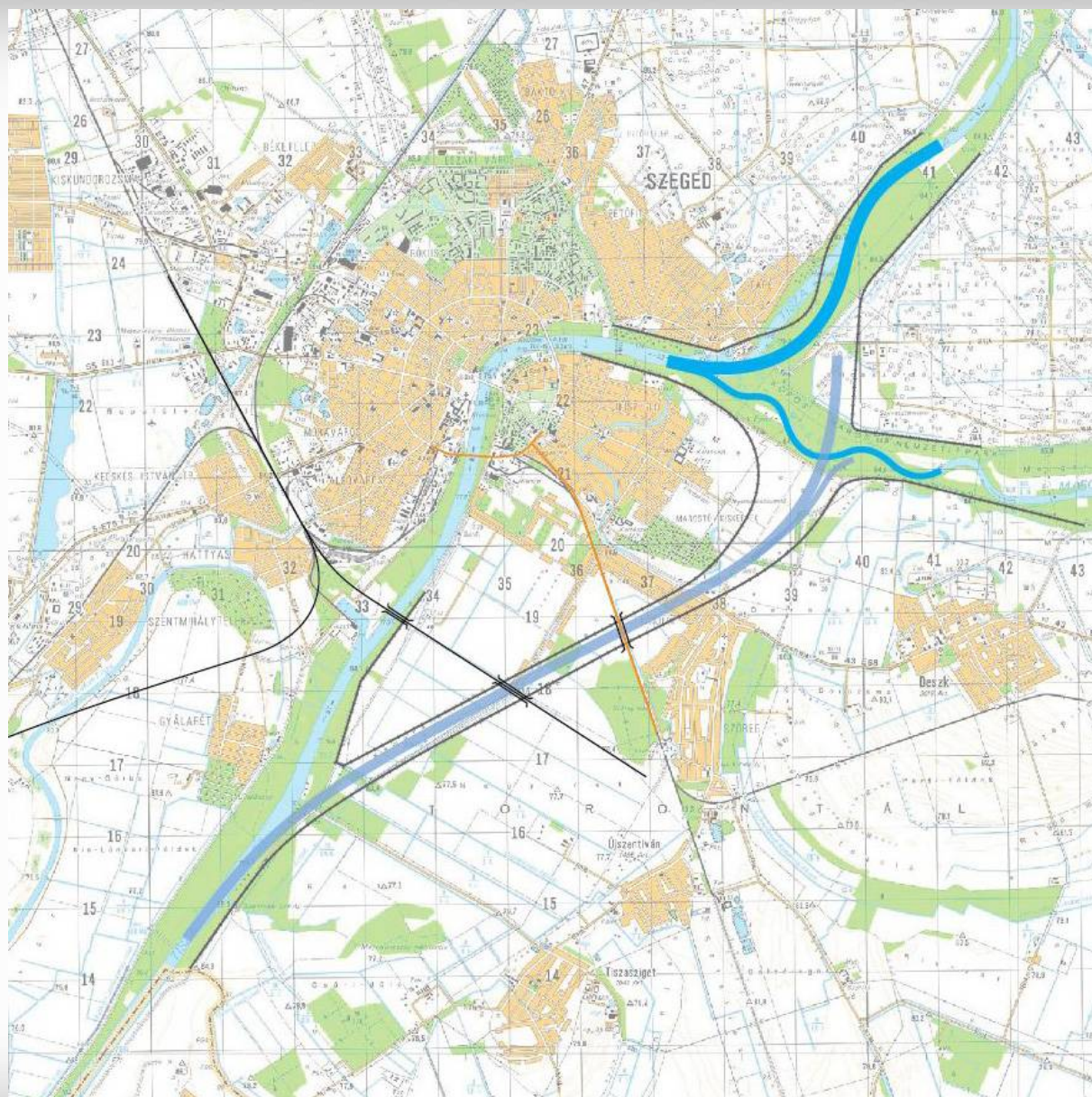
Tanulmányterv

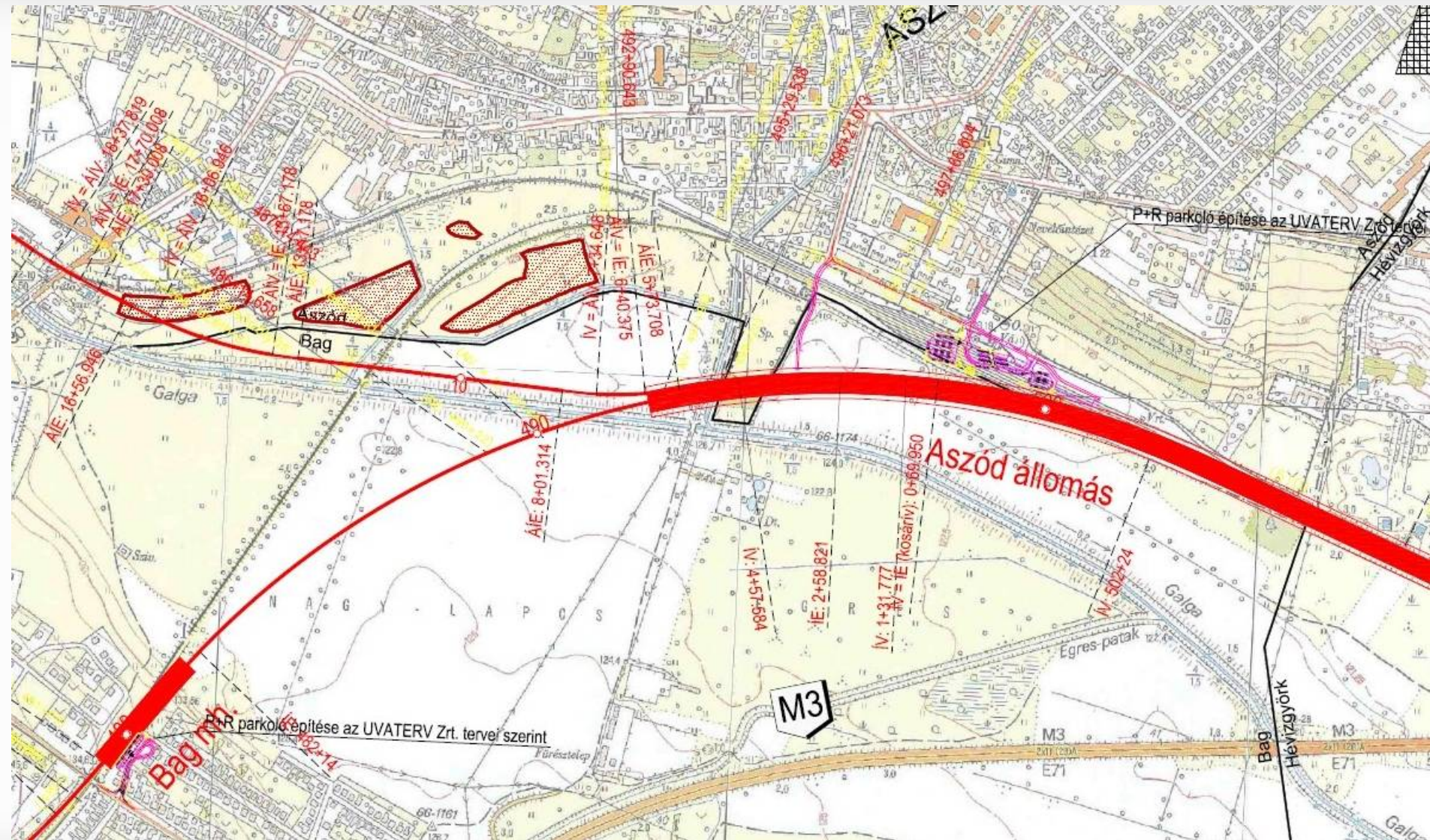

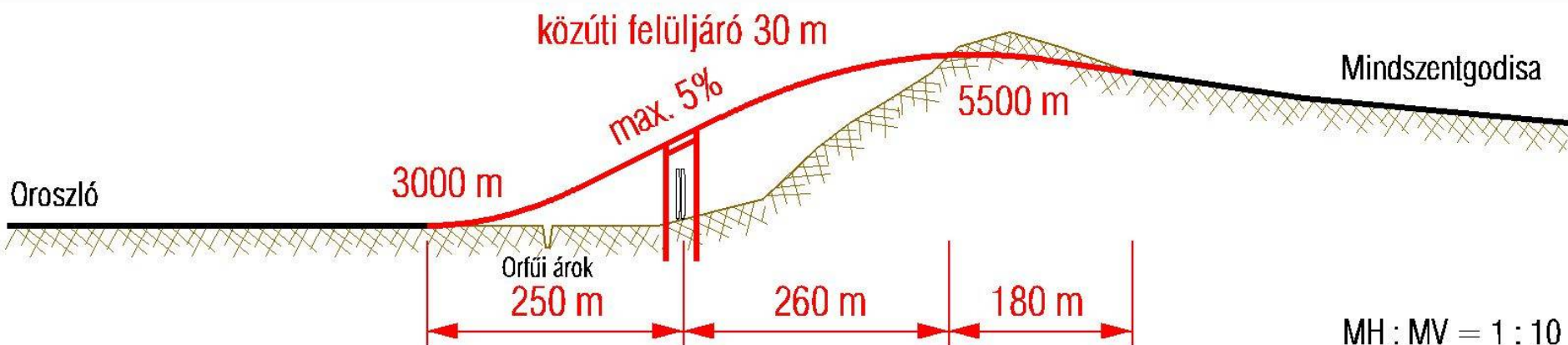
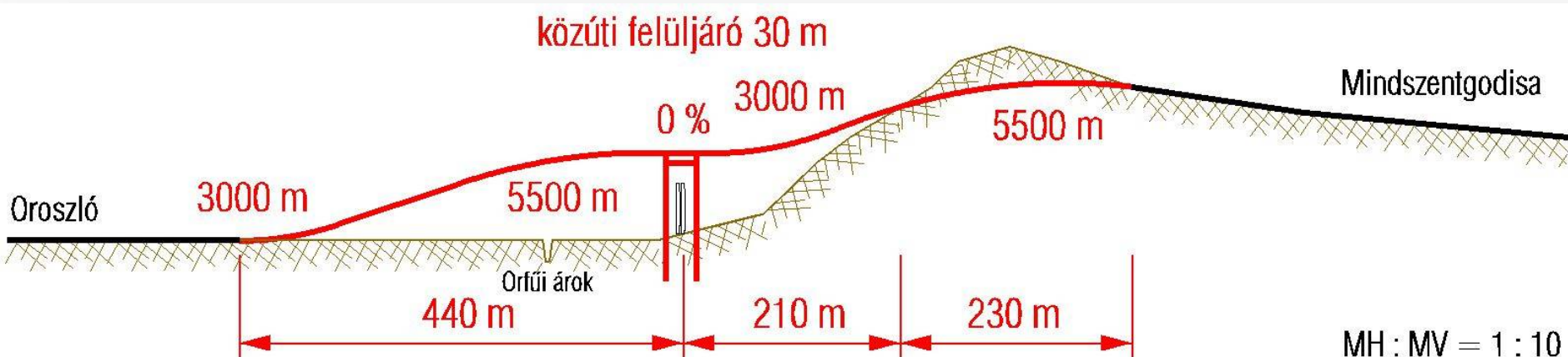
Tanulmányterv

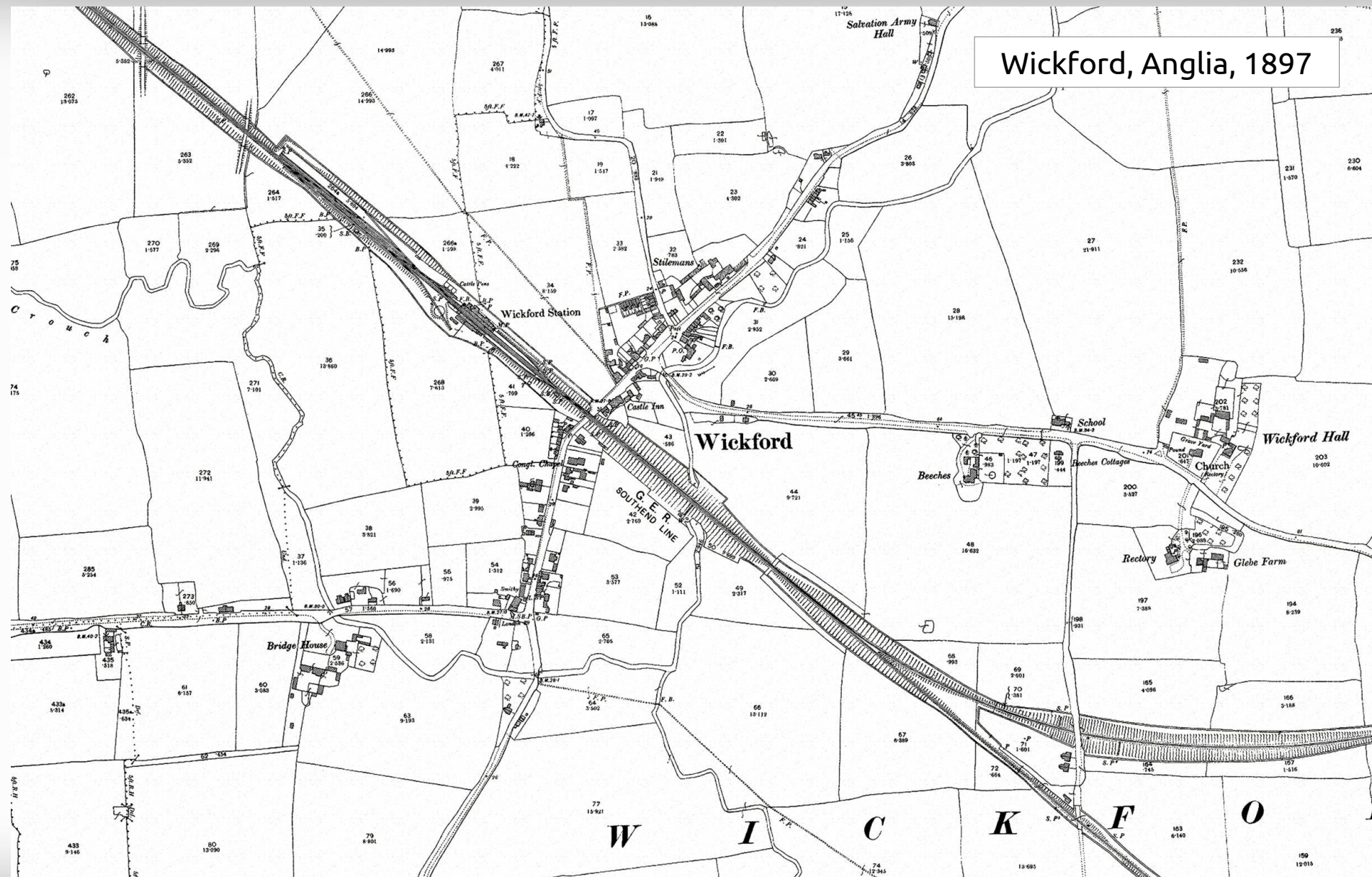
Tanulmányterv

Tanulmányterv – hossz-szelvény

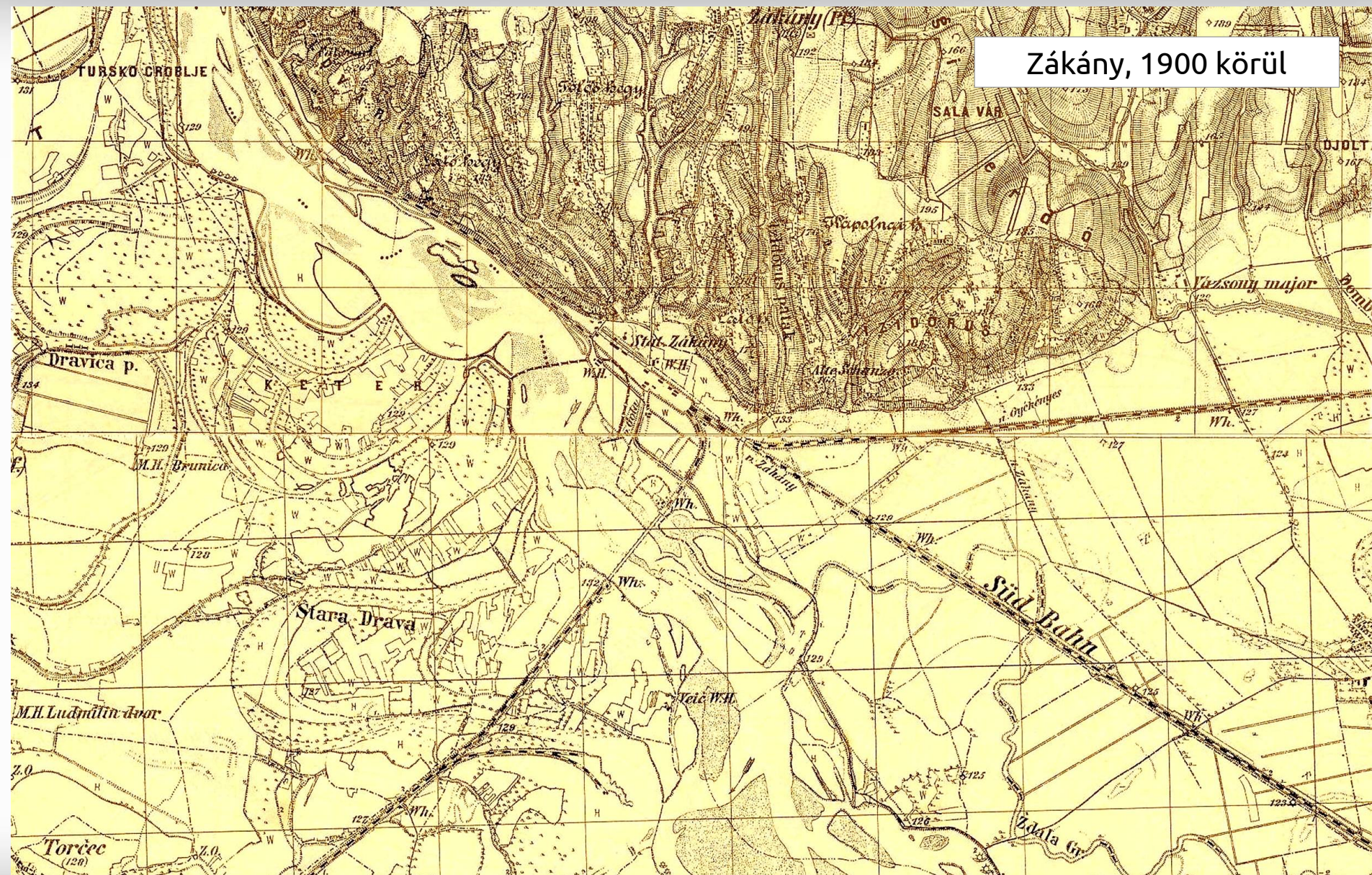

Átnézeti helyszínrajz

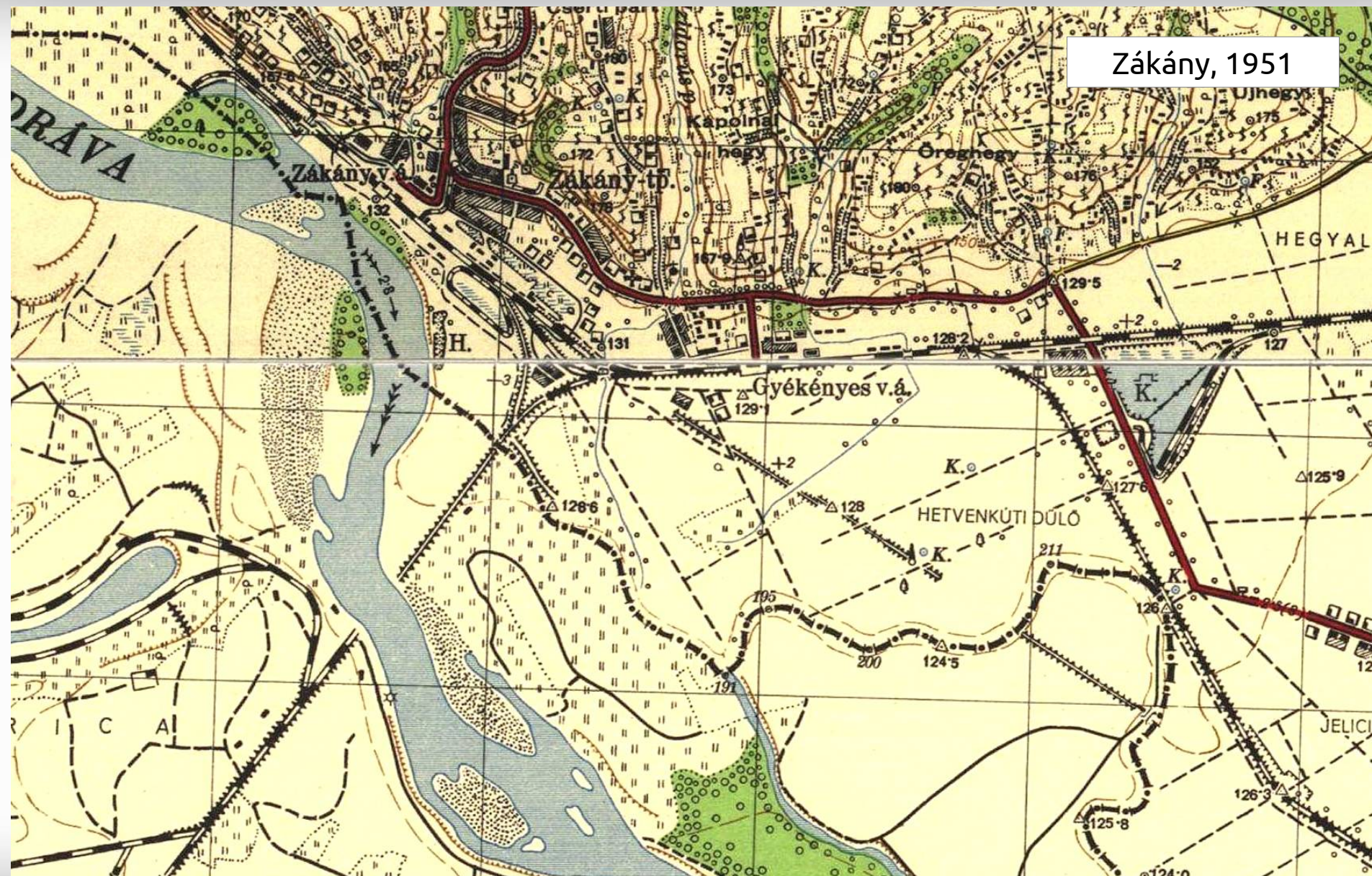
Átnézeti helyszínrajz

Zákány, 1900 körül

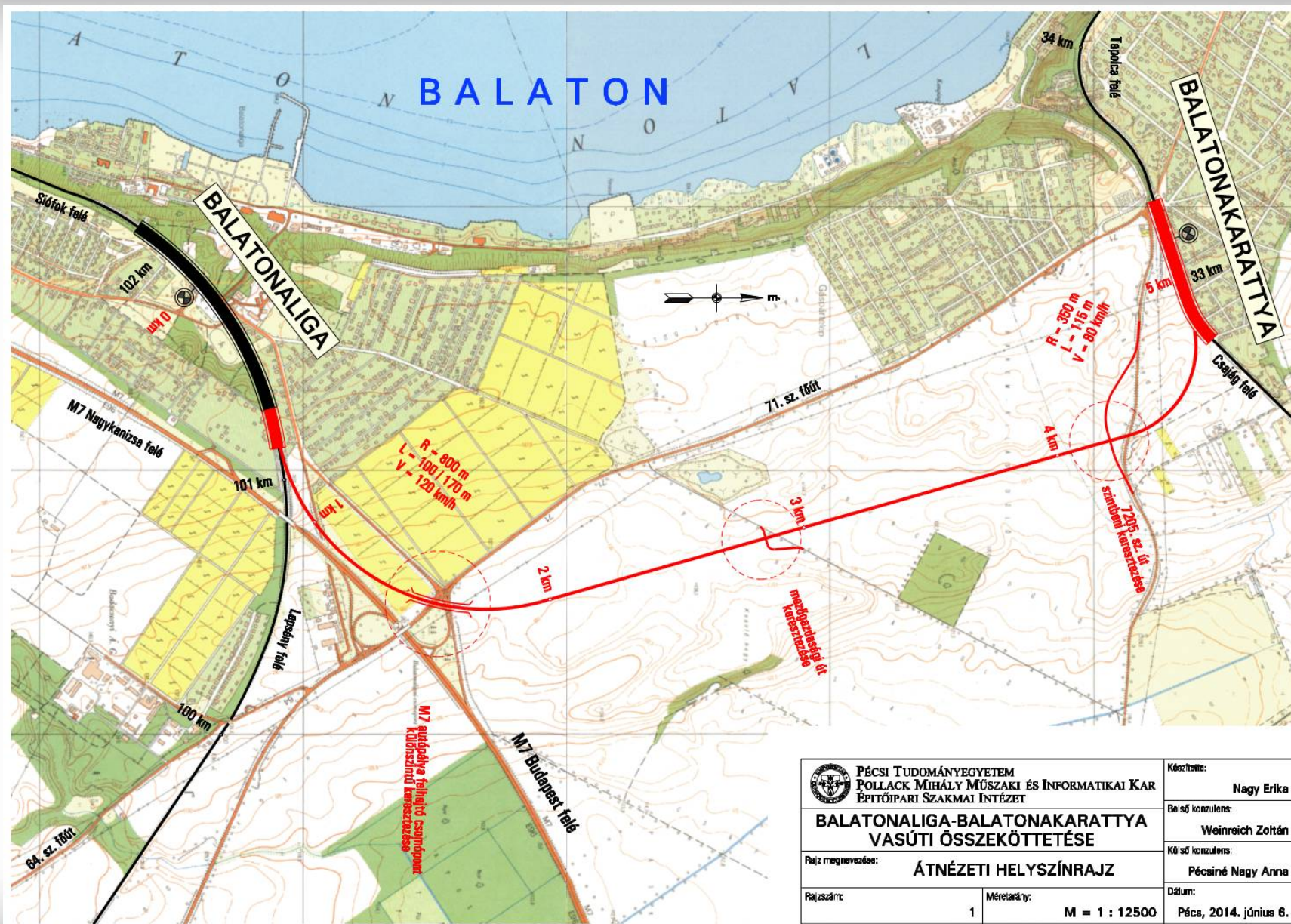

Átnézeti helyszínrajz

Zákány, 1951

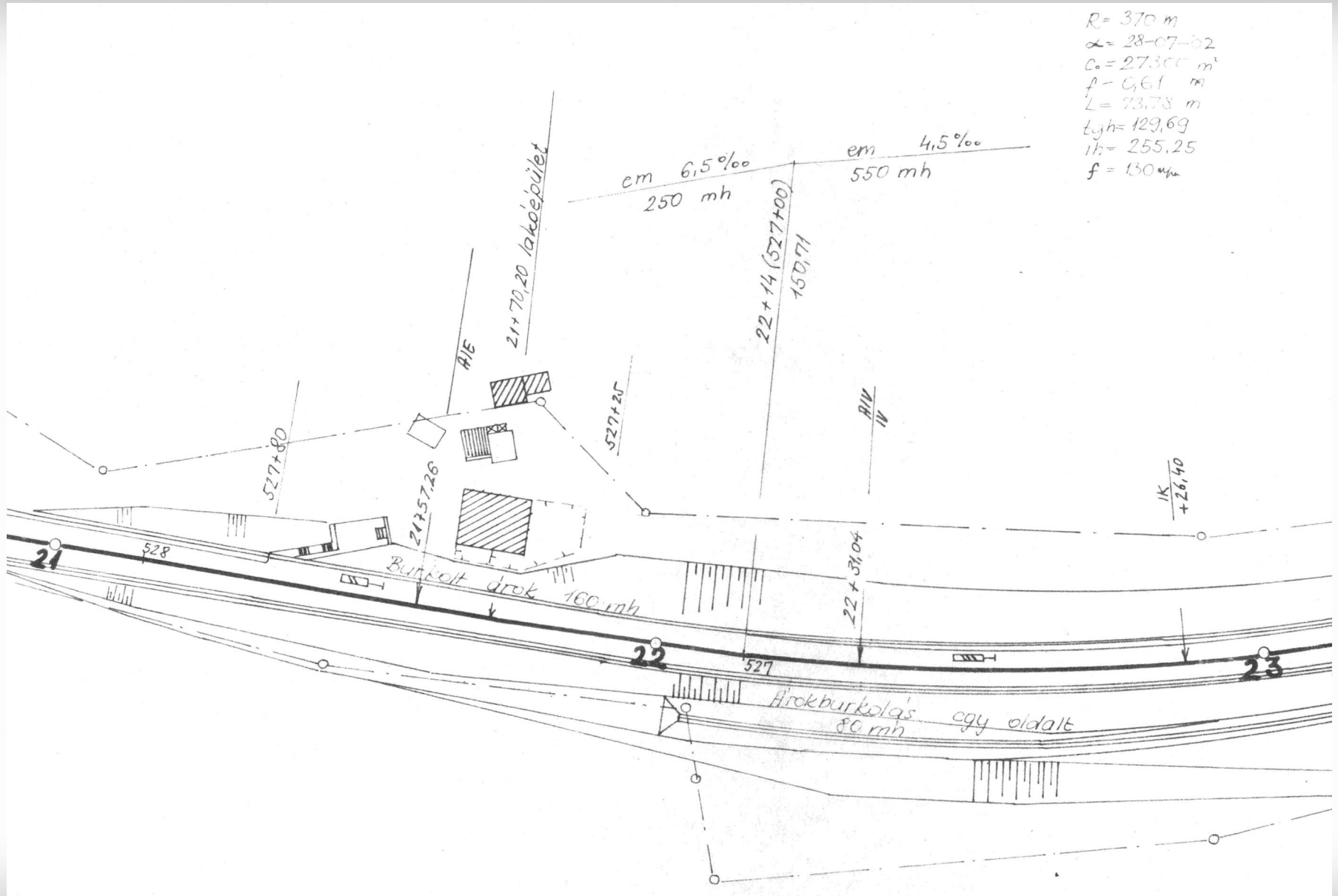
Átnézeti helyszínrajz

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM POLLACK MIHÁLY MŰSZAKI ÉS INFORMATIKAI KAR ÉPÍTŐIPARI SZAKMAI INTÉZET		Készítette: Nagy Erika
BALATONALIGA-BALATONAKARATTYA VASÚTI ÖSSZEKÖTTETÉSE		Belső konzulens: Weinreich Zoltán
Rajz megnevezése: ÁTNÉZETI HELYSZÍNRAJZ		Kölcső konzulens: Pécsiné Nagy Anna
Rajzszám: 1	Méretarány: M = 1 : 12500	Dátum: Pécs, 2014. június 6.

Általános helyszínrajz

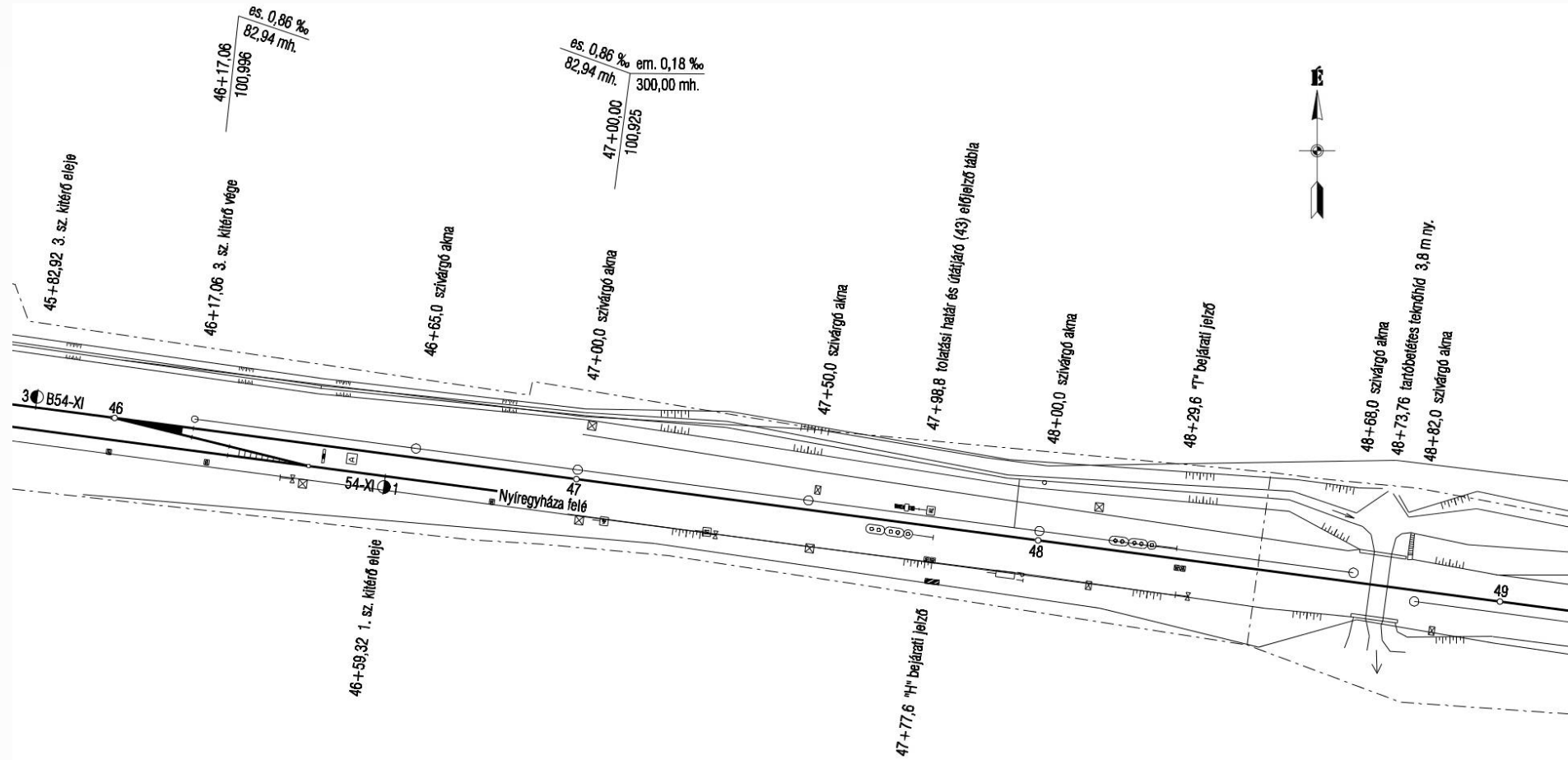

$R = 370 \text{ m}$
 $\alpha = 28-07-02$
 $C_0 = 27300 \text{ m}^2$
 $f = 0,61 \text{ m}$
 $L = 73,78 \text{ m}$
 $t_{gh} = 129,69$
 $ik = 255,25$
 $f = 130 \text{ m}$

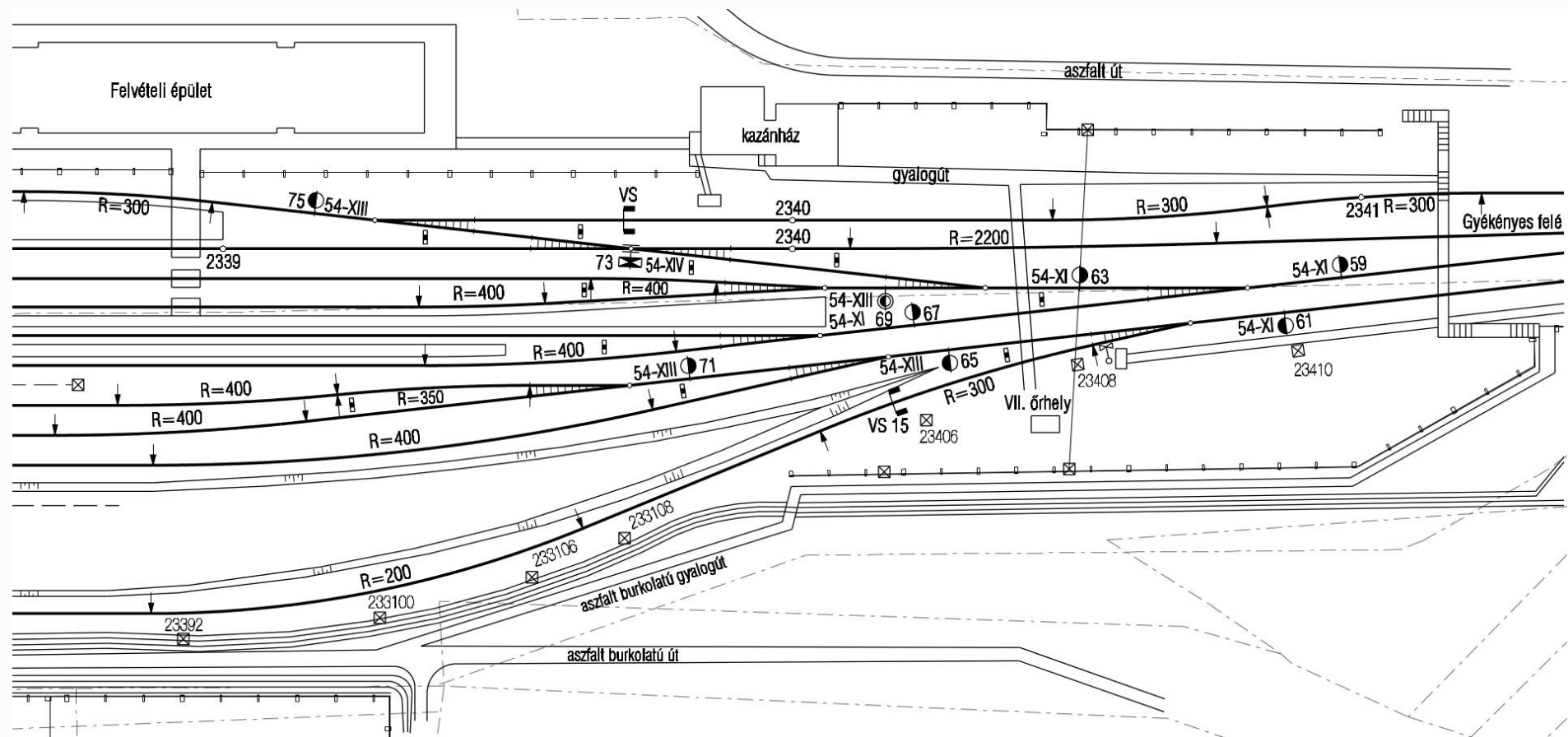

Általános helyszínrajz

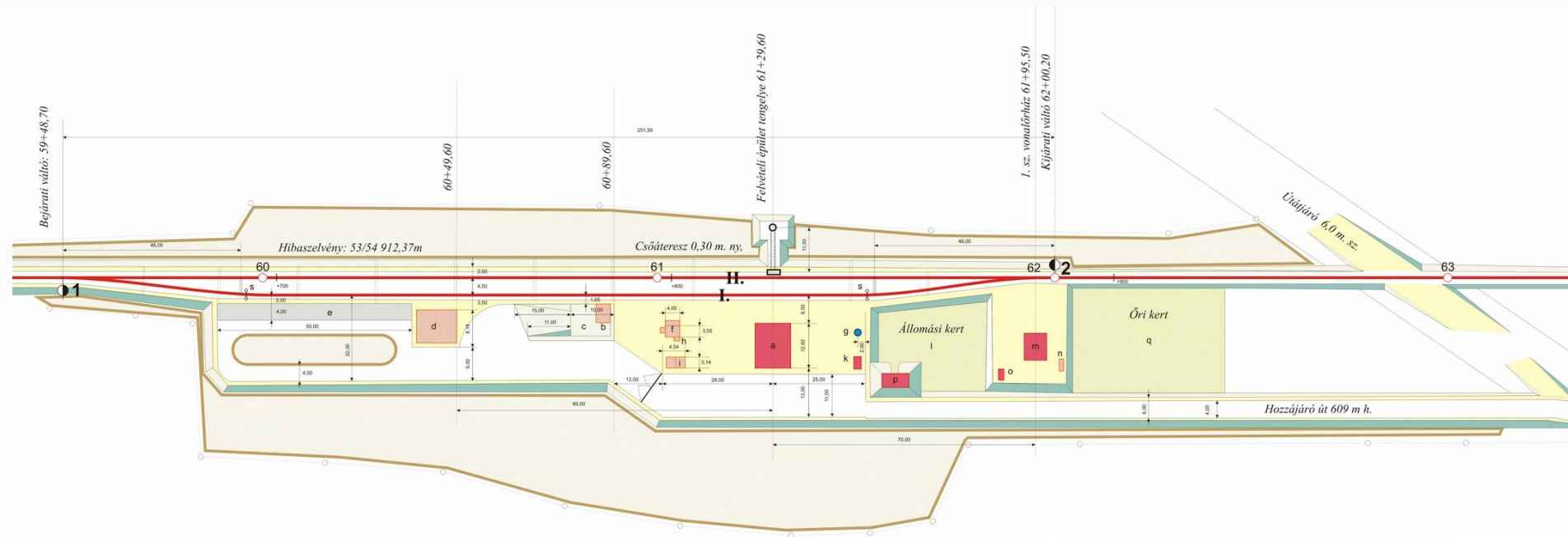

Általános helyszínrajz

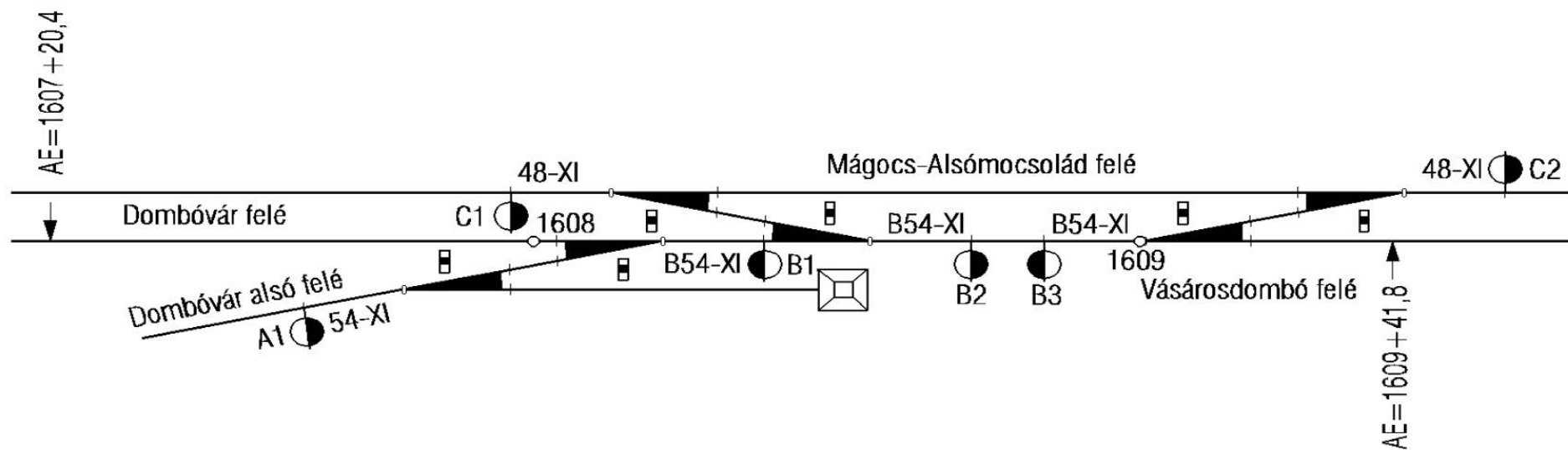

Általános helyszínrajz

Pellérd állomás
Pécs – Harkány vonal
1912

Általános helyszínrajz (1:2 torzítás)

9. ábra
 Dombóvár-elágazás torzított helyszínrajza

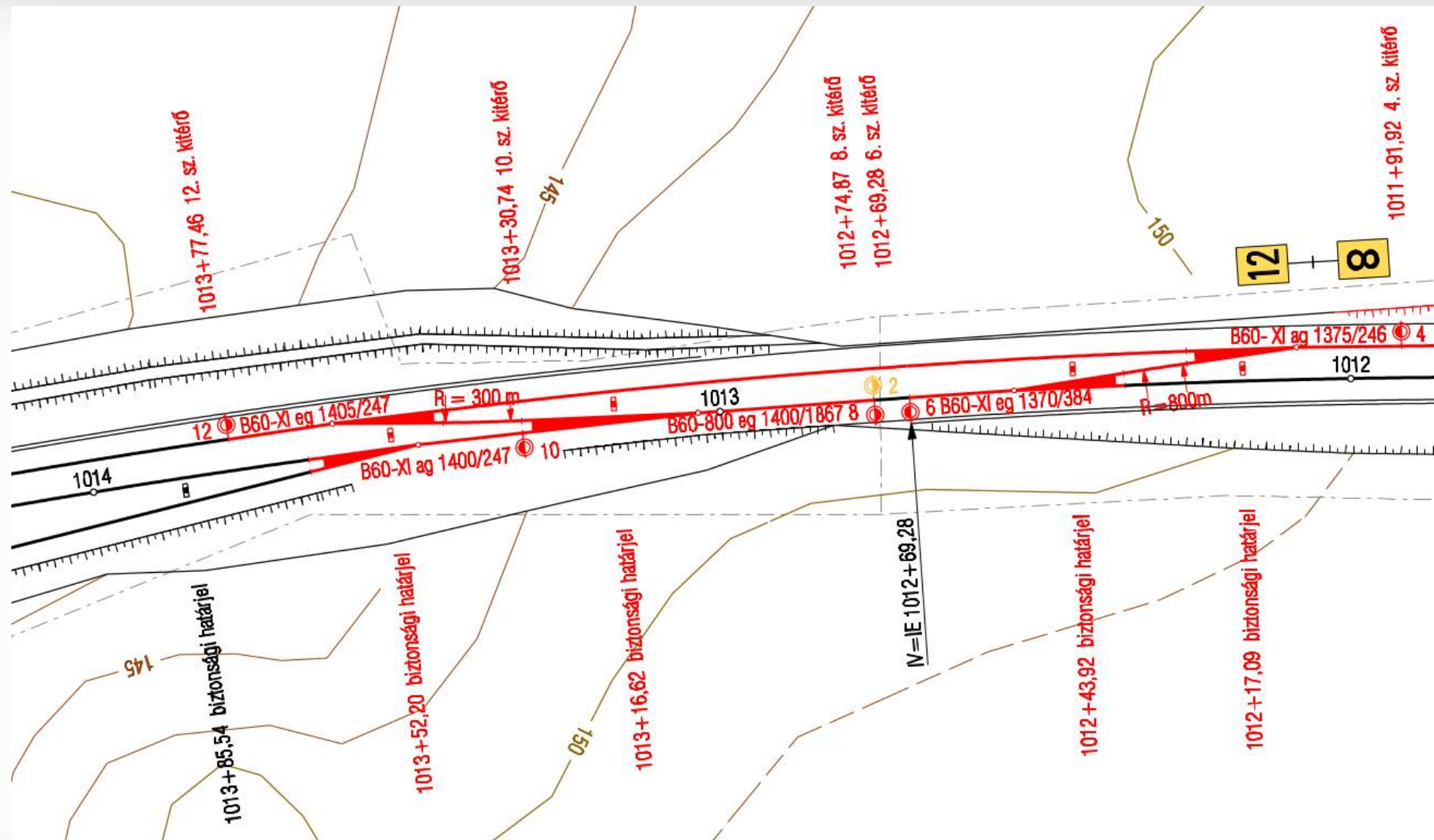

Általános helyszínrajz

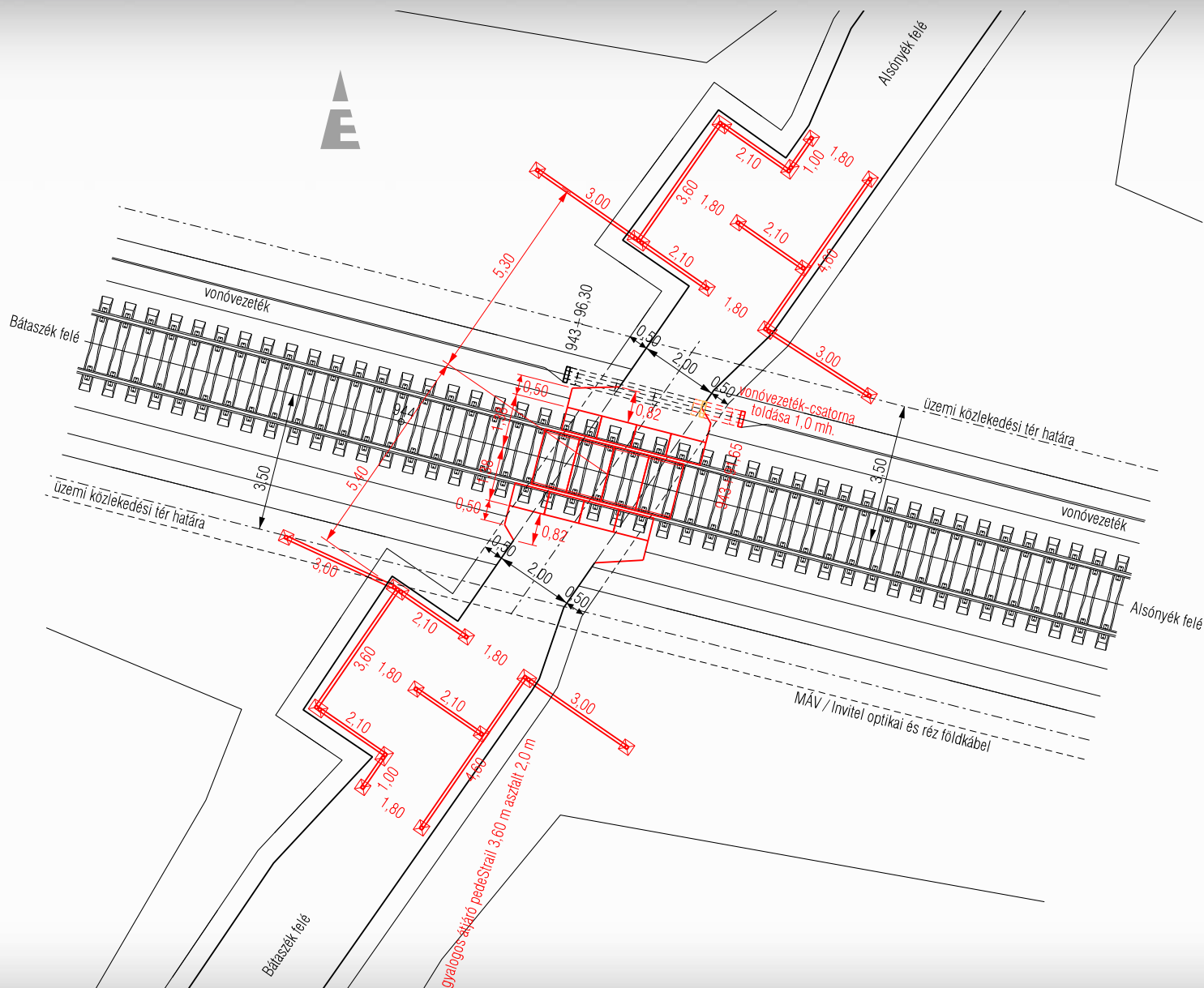

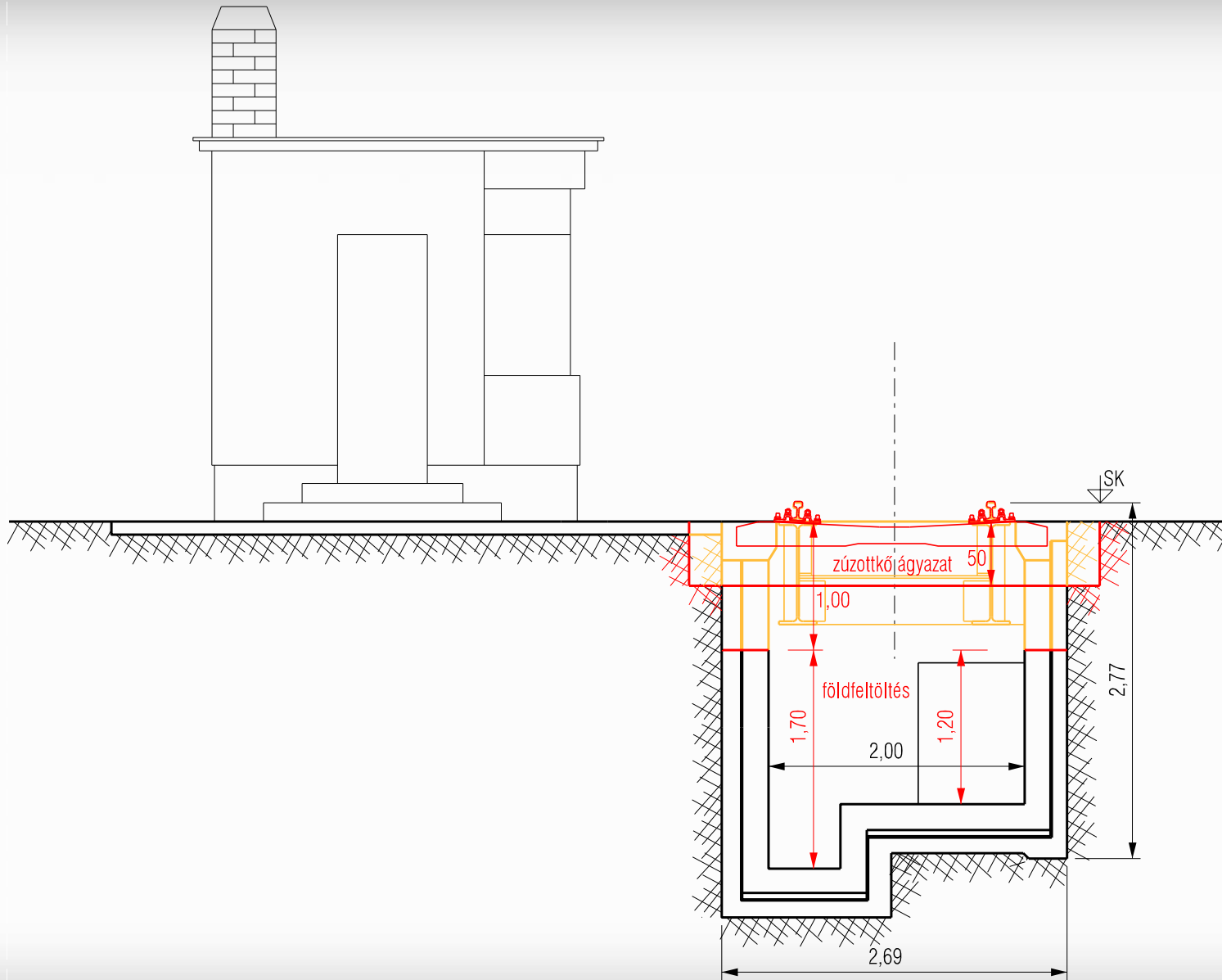

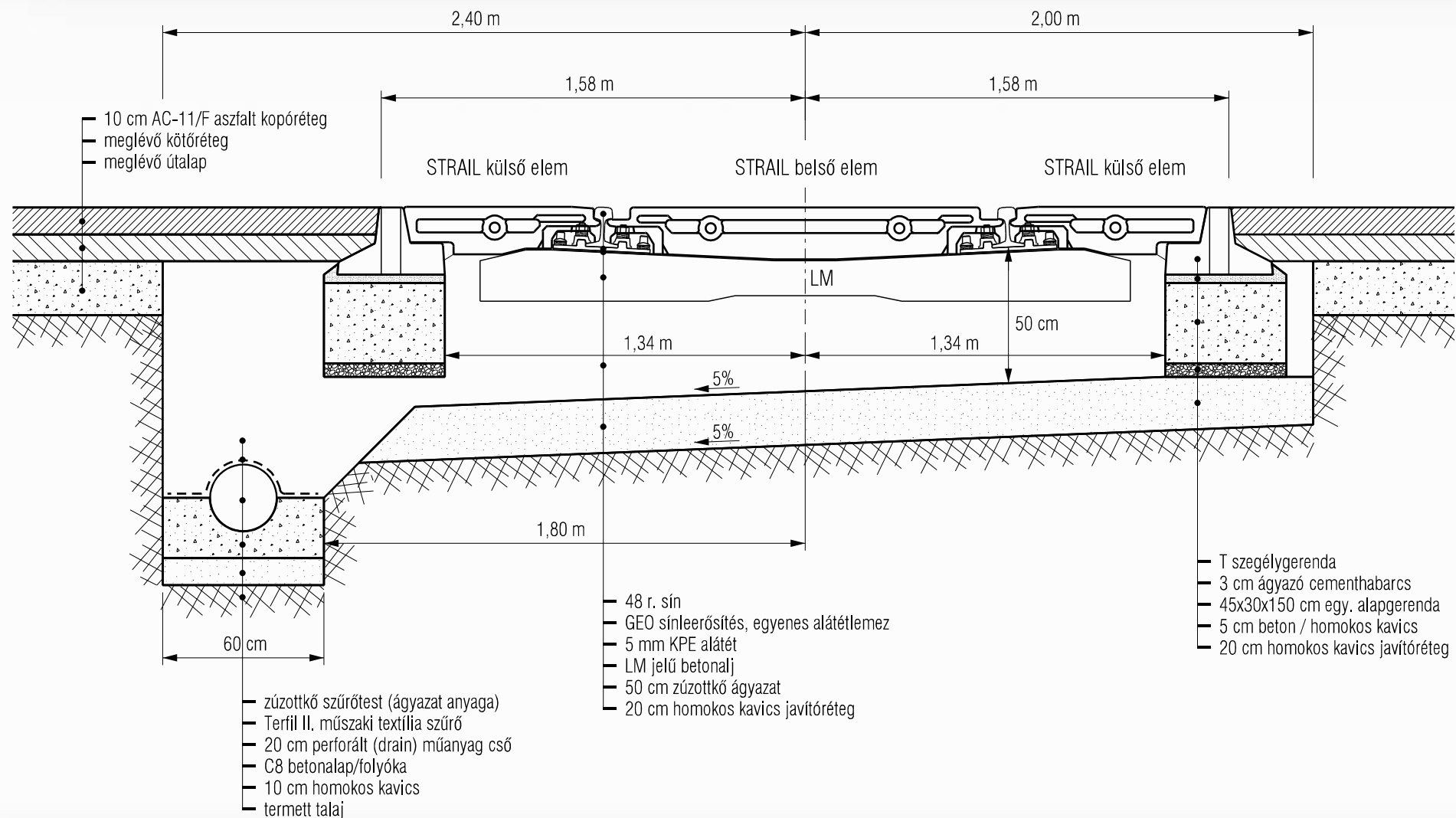
Részletes helyszínrajz M=1:100

Részletrajz M=1:50

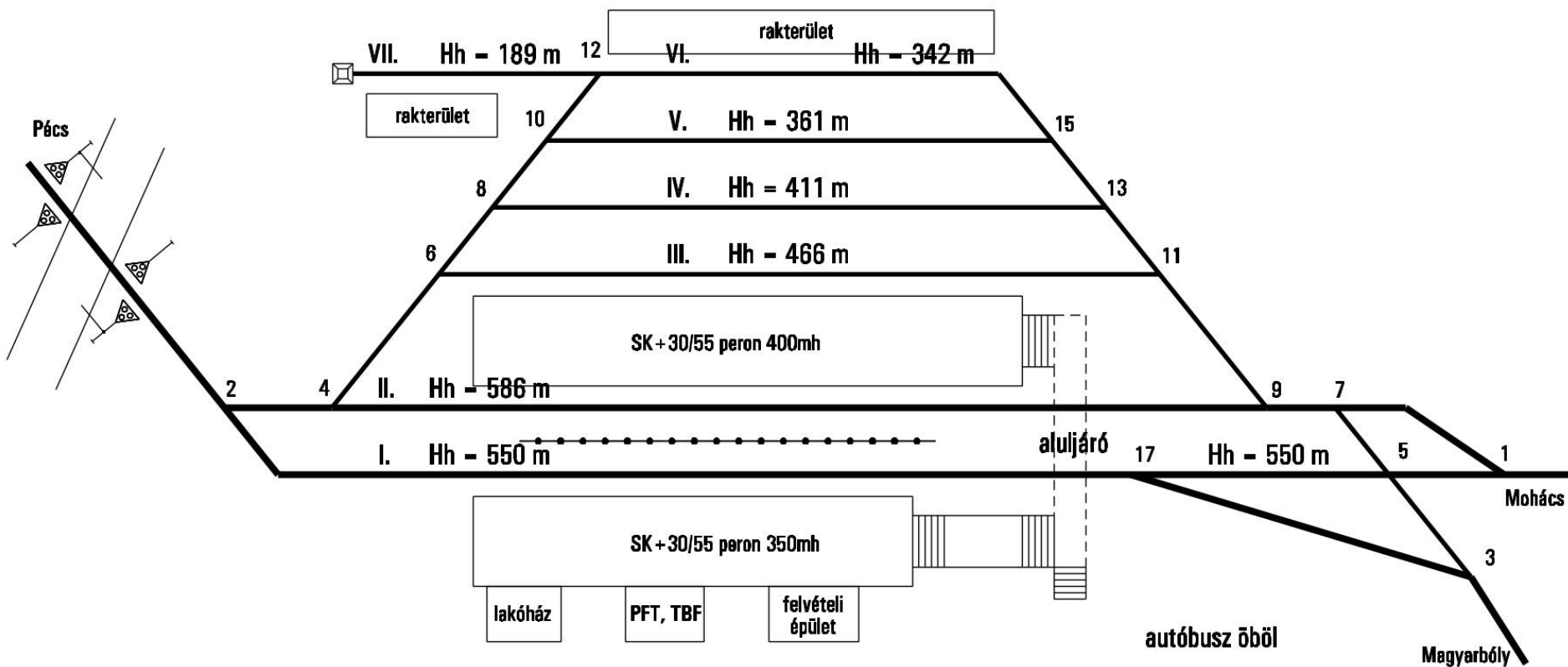

Részletrajz M=1:20

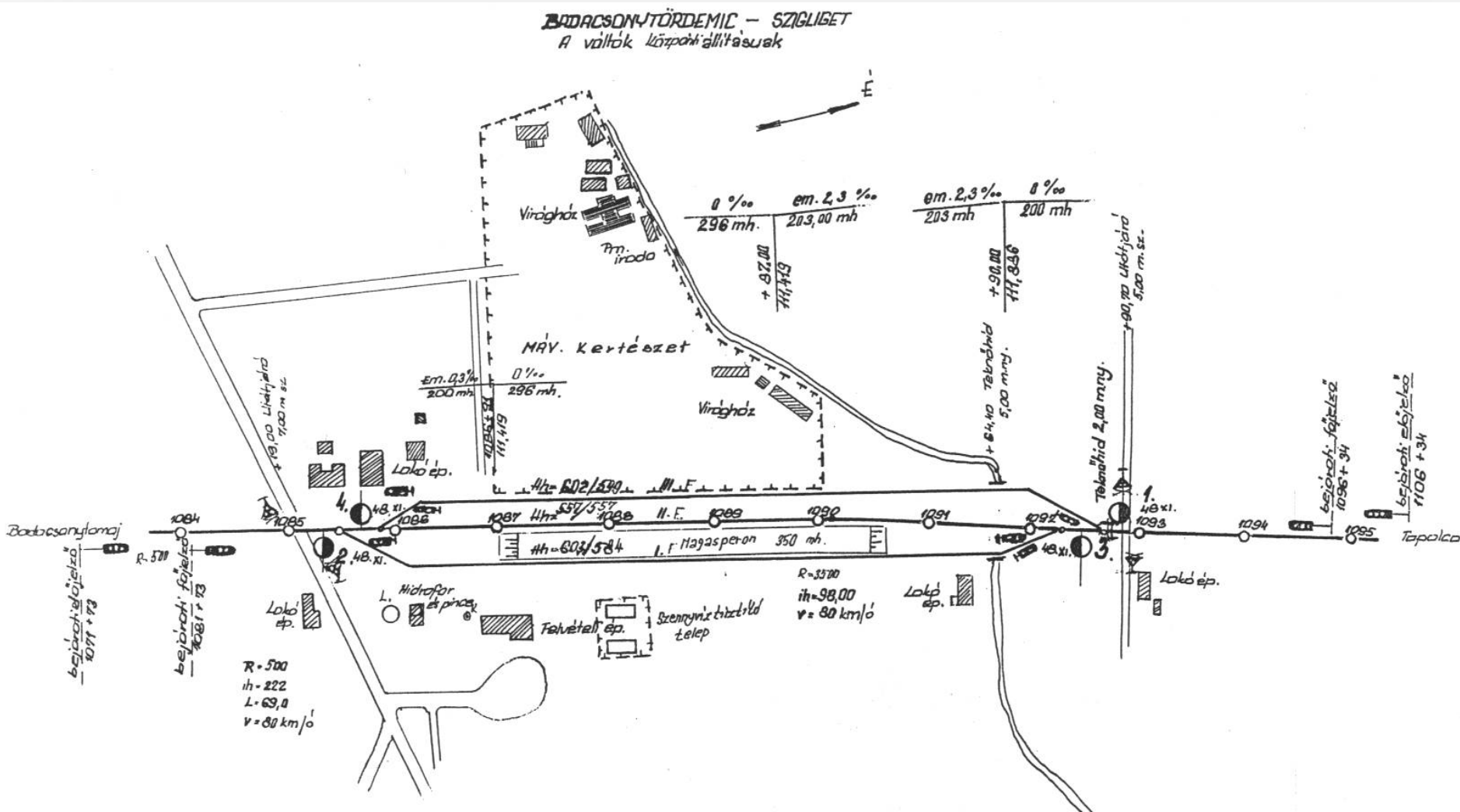

Villány állomás

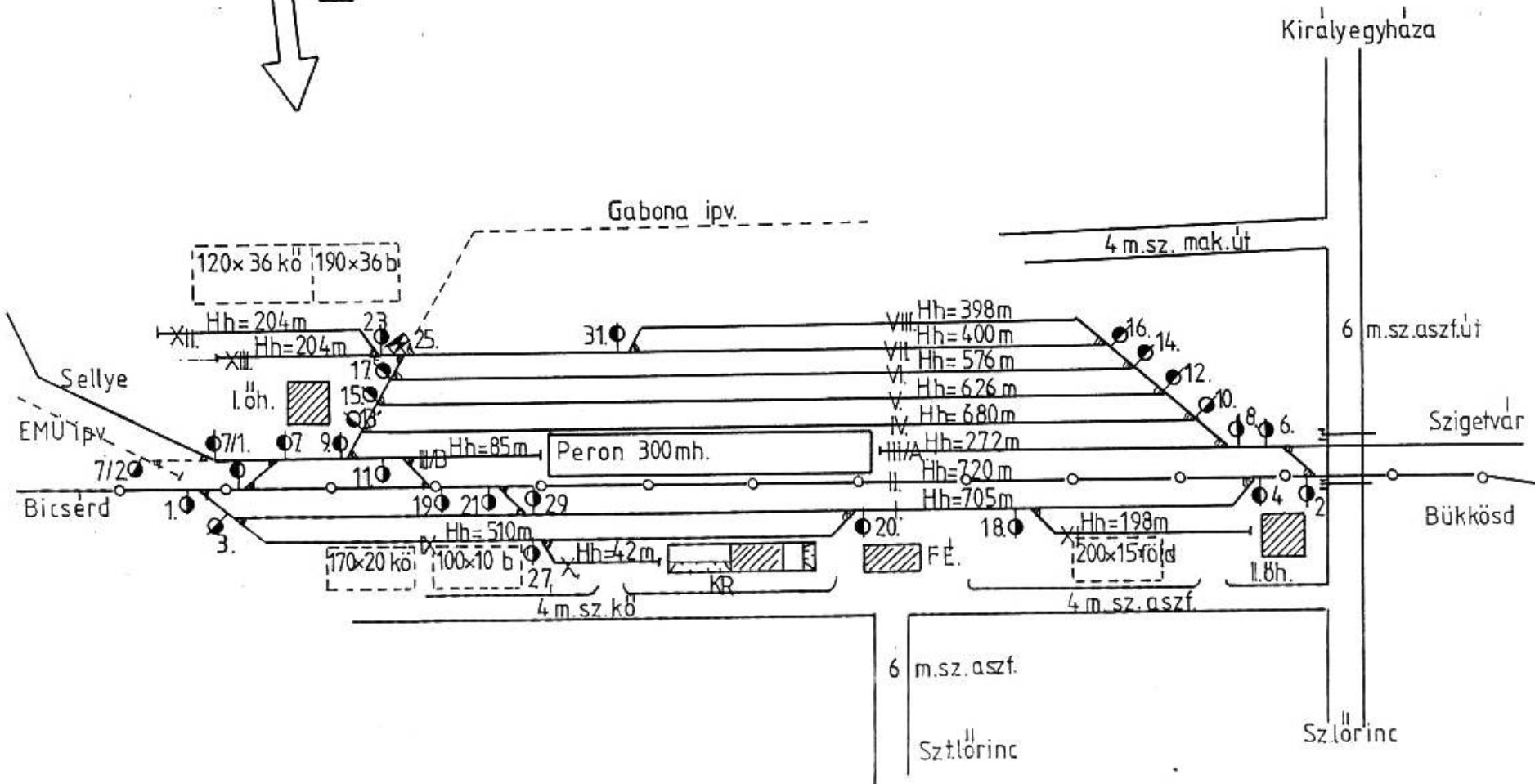

Torzított állomási helyszínrajz

Torzított állomási helyszínrajz

Szentlőrinc

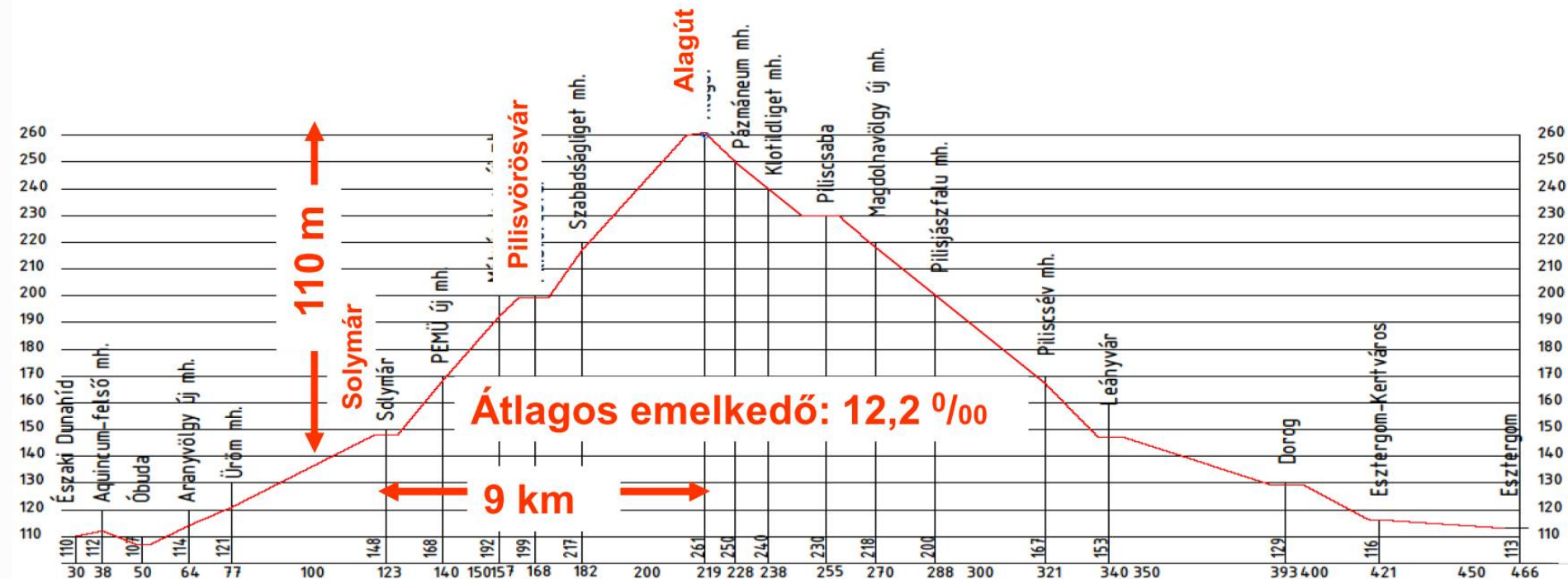

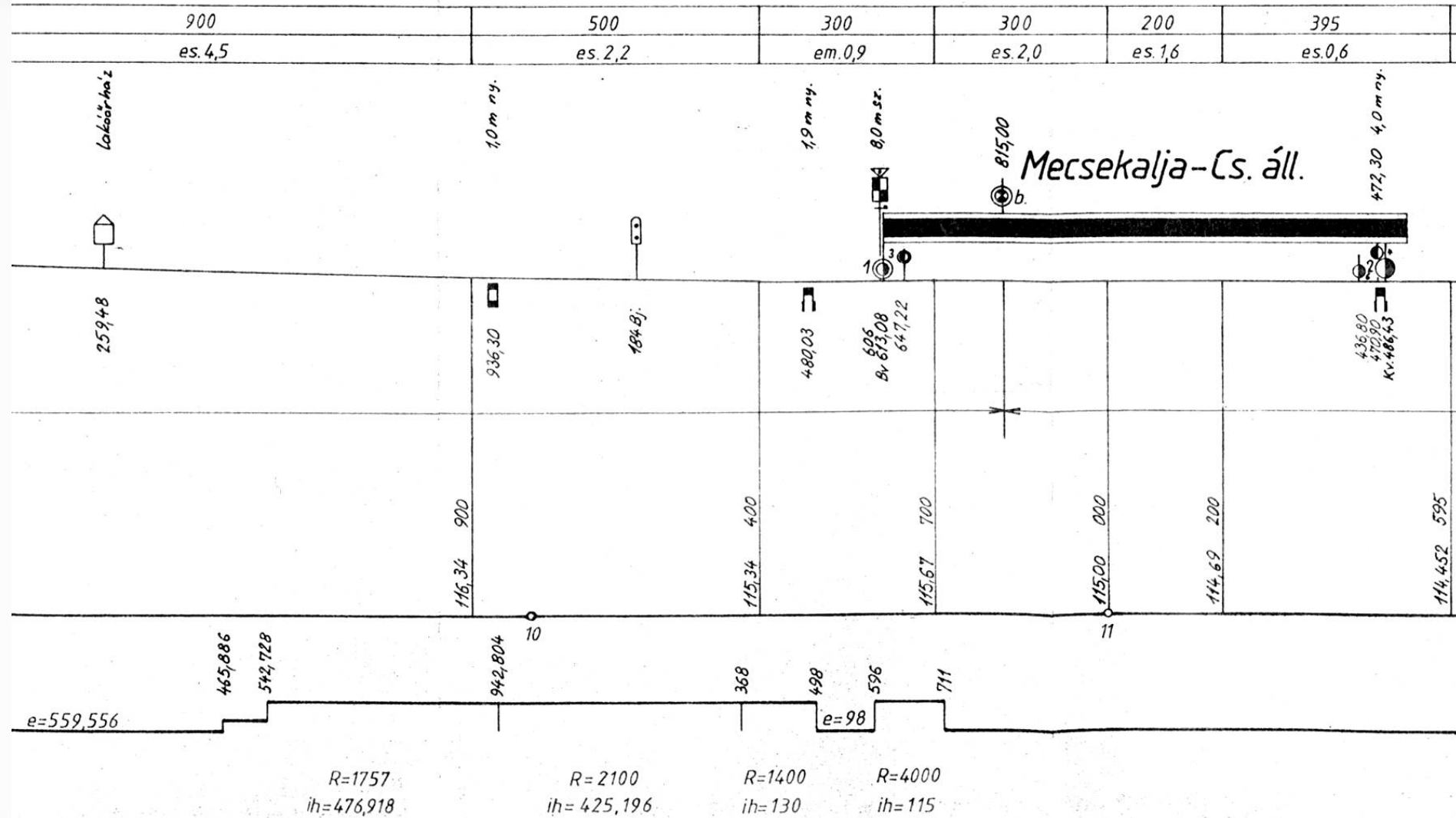
Átnézeti hossz-szelvény

Budapest – Esztergom vasútvonal átnézeti hossz-szelvénye

Átnézeti hossz-szelvény

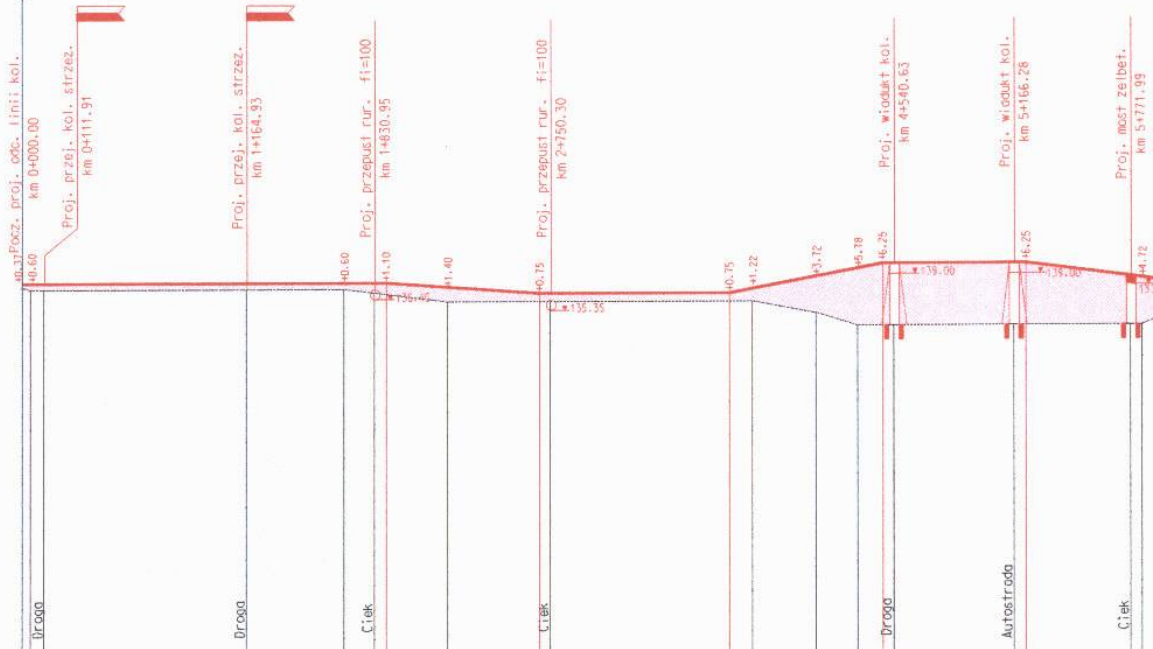

Hossz-szelvény (lengyel)

Stacja Wegry

Poziom par. 100 m n.p.m.

Pochylenia niwelety		0.00 1890.95		1.38 800.00		0.00 589.05		3.75 800.00		0.80 746.00	
Rzedne niwelety torowiska	138.10	138.10		138.10	138.10	137.00		138.72	139.53	140.00	140.00
Rzedne terenu	137.73	137.50	137.50	137.50	137.14	137.00	136.25	135.00	133.75	133.75	133.75
Odleglosci	47.11	111.91	164.93	274.16	672.59	830.95	890.35	216.31	690.95	750.30	549.89
Kilometry	0	1	2	3	4	5					
Proste i luki poziome	L=1274.16		α=724386 R=2000 T=1278.92 D=2275.73			L=1737.01		α=45.1708 R=1200 T=499.15 D=851.45			

Hossz-szelvény (Pincehely)

220 mh

em. 0,25 ezer 100 mh

em. 1,43 ezer

125 mh

em. 1,2 ezer

1136•00

102,868

R=14400 m
t=34,77 m
y=0,041 m

1137•00

102,893

R=14400 m
t=8,49 m
y=0,002 m

1138•25

103,072

R=14400 m
t=1,65 m
y=0,001 m

1138•17,10

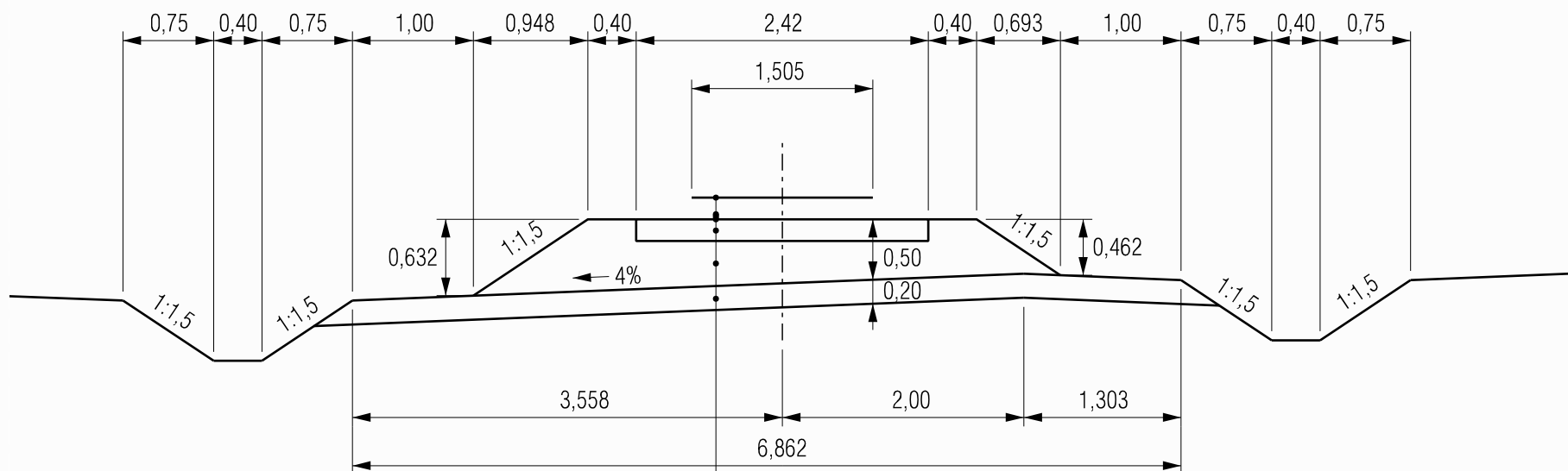
4.0 mny letkn?n?d

Mintakeresztelvény

MINTAKERESZTSZELVÉNY

egyenesben
terepszinten

M = 1 : 50

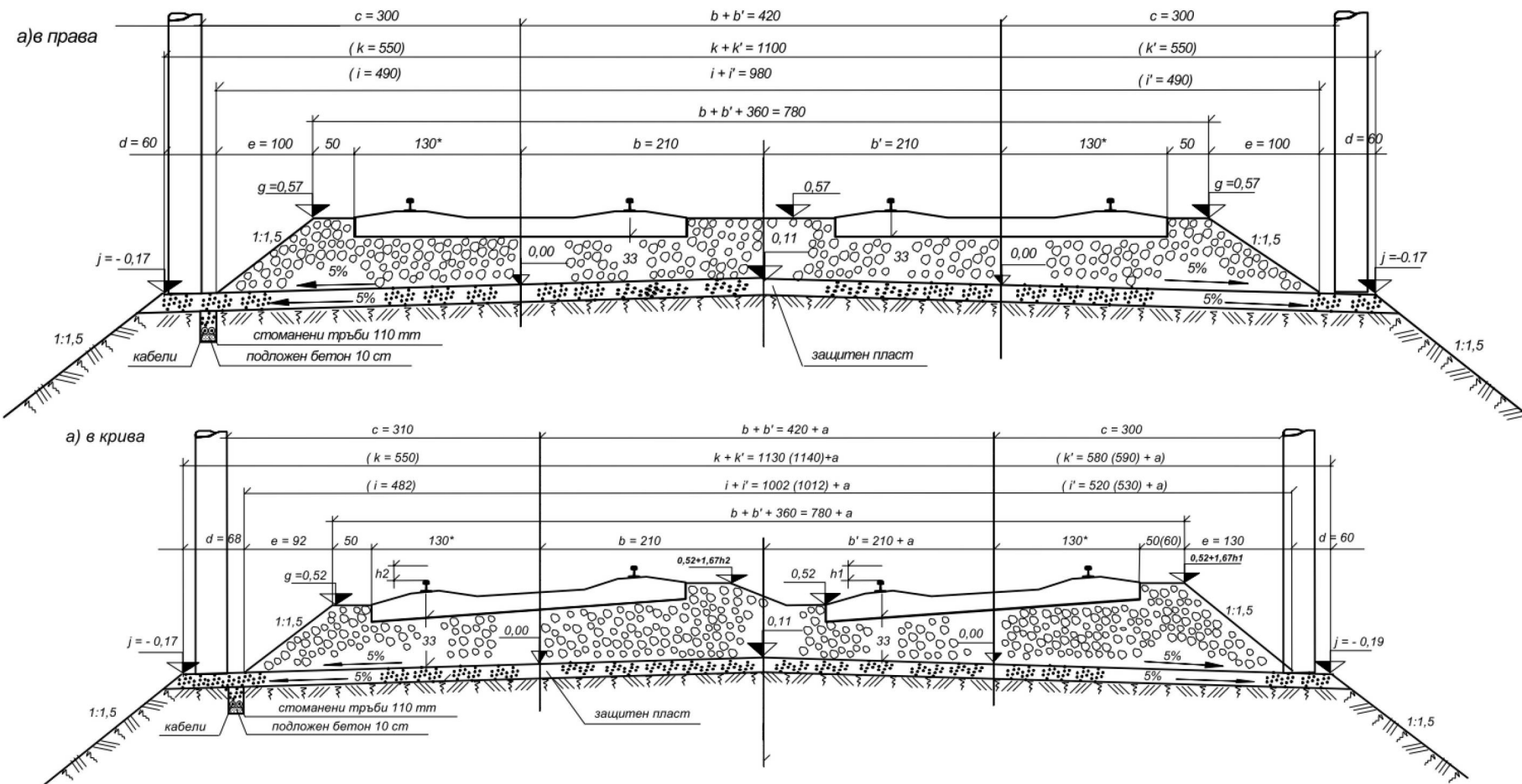
- UIC 54 rendszerű sín (159 mm)
- KPE sínalátét (140 x 120 x 2,5 mm)
- SKL-3 sínleerősítés
- GEO abnormális alátétlemez (14 mm)
- KPE alátétlemez (376 x 120 x 5 mm)
- LM jelű betonalj
- 50 cm zúzottkő ágyazat
- 20 cm homokos kavics szűrőréteg

Az *ágyazat vastagsága* – amint az ábrákból is látható – az aljak felső síkja és a földműkorona közötti távolság. Hazánkban ennek értéke van megadva a szabványban. Más vasutaknál az ágyazatvastagságot az aljak alsó síkja alatt mérik, ennek előnye, hogy az aljak magasságától függetlenül minden alj alatt ugyanolyan vastag ágyazat található. Hazánkban:

- *57 cm-es ágyazatvastagságot alkalmaznak:* vasbetonaljas kitérők alatt, illetve LW, LI betonaljak alatt, ha a sebesség legalább 140 km/h vagy a tengelyterhelés 225 kN.
- *52 cm-es ágyazatvastagságot alkalmaznak:* LW, LI betonaljak alatt, ha a sebesség kisebb, mint 140 km/h vagy a tengelyterhelés nem nagyobb 210 kN-nál.
- *50 cm-es ágyazatvastagságot alkalmaznak:* hézagnélküli vágányokban nyíltvonalis és állomási átmenő vágányokban; hagyományos vágányokban csak akkor, ha az engedélyezett sebesség legalább 80 km/h; faaljas kitérők, átszelések, vágánykapcsolatok, illetve útátjárók alatt mindenkor
- *40 cm-es ágyazatvastagságot alkalmaznak:* a fent említett esetek kivételével mindenütt.

Mintakeresztszelvény (orosz)

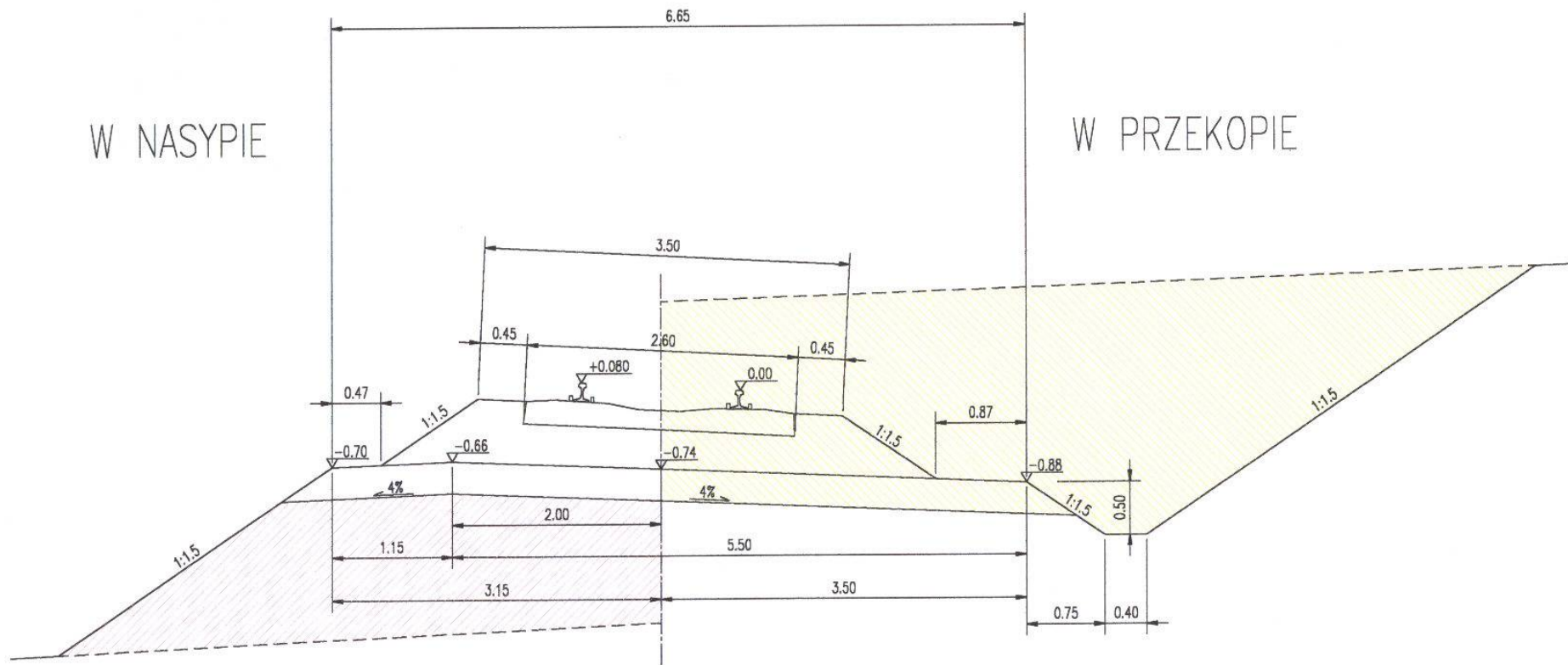

Mintakeresztmetszvény (lengyel)

LINIA MAGISTRALNA
PRZEKRÓJ NORMALNY
NA ŁUKU

W NASYPIE

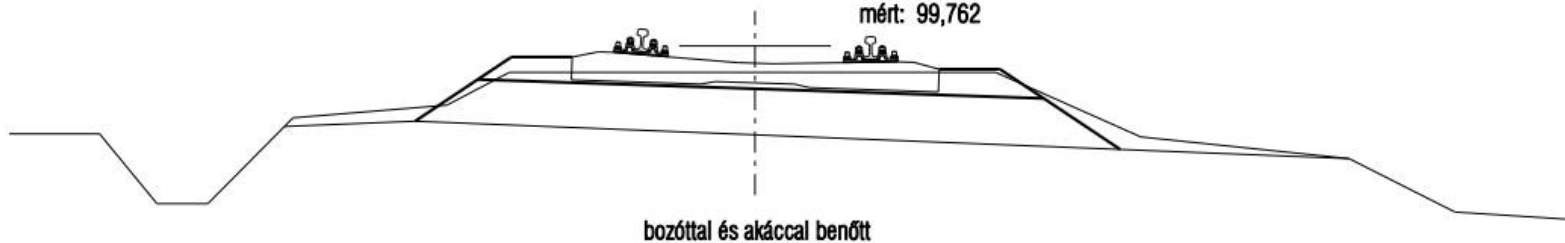
W PRZEKOPIE

Keresztszelvény

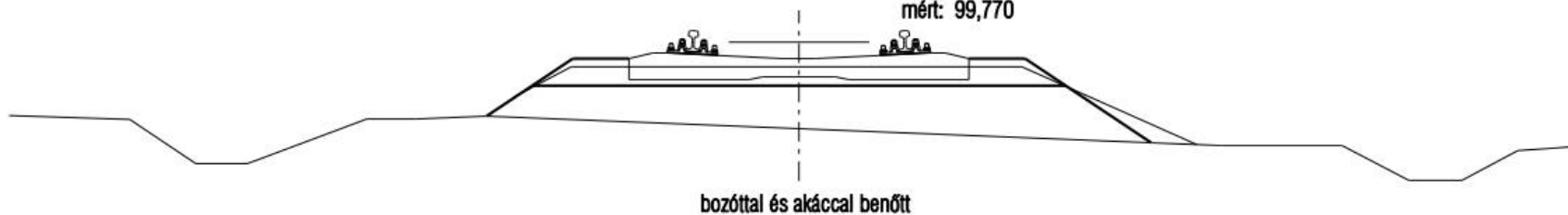
267+00

terv: 99,828
mért: 99,762

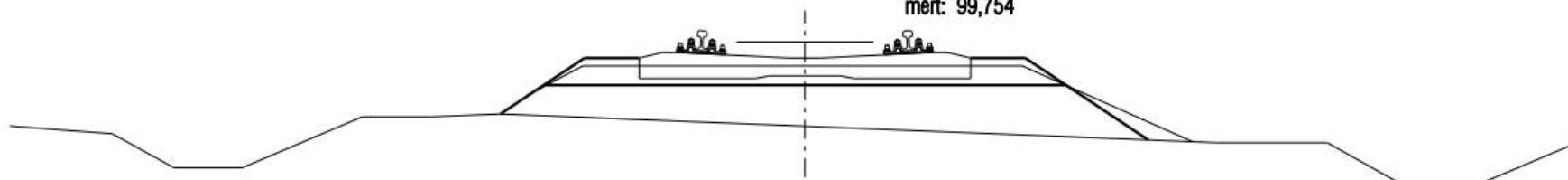
268+00

terv: 99,850
mért: 99,770

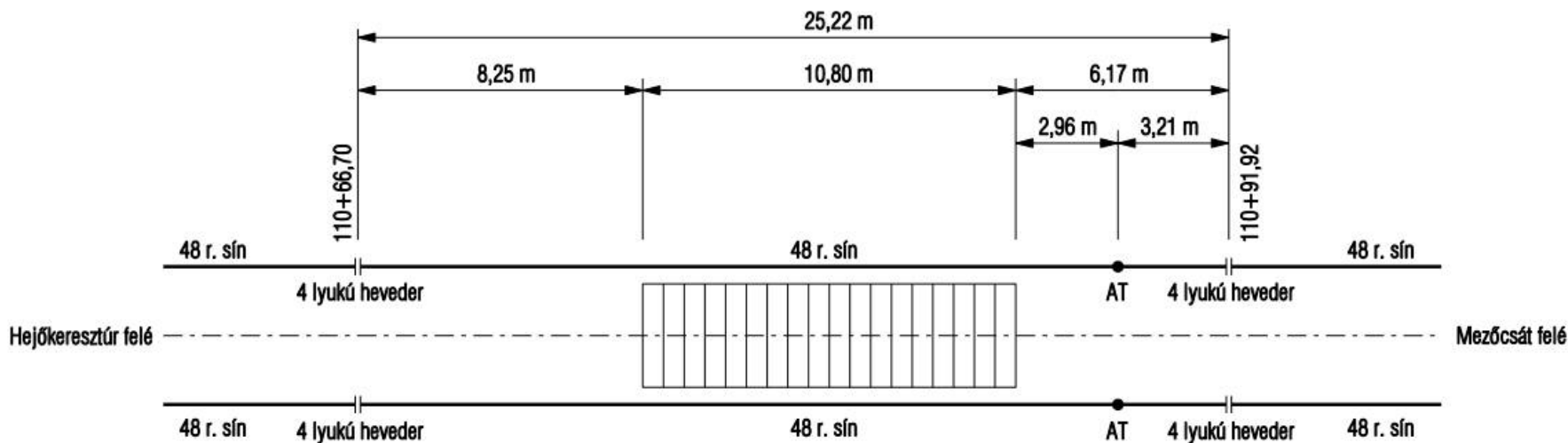

269+00

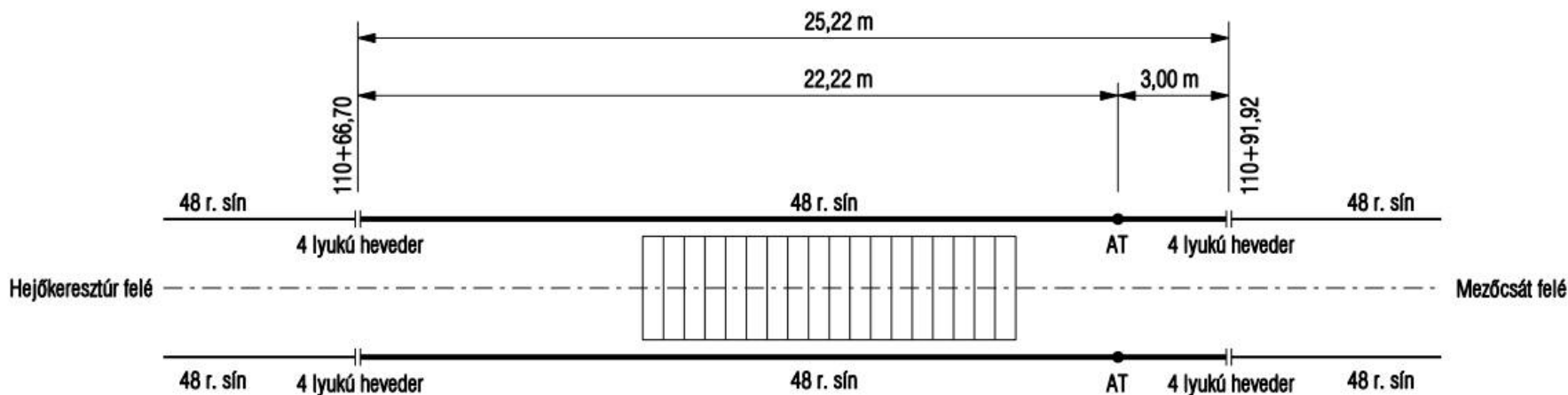
terv: 99,838
mért: 99,754

Sínkiosztási terv

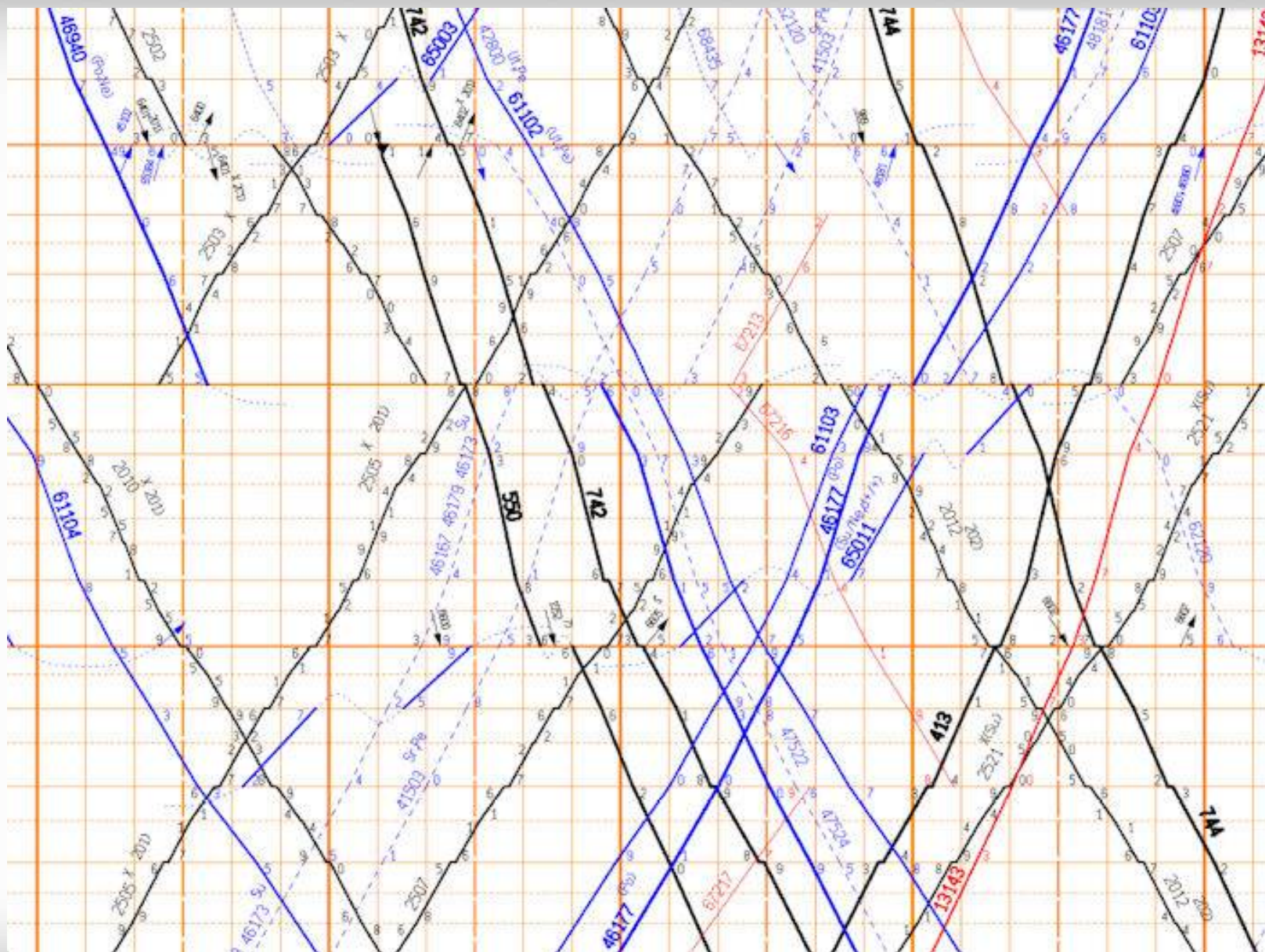

JELENLEGI ÁLLAPOT

TERVEZETT ÁLLAPOT

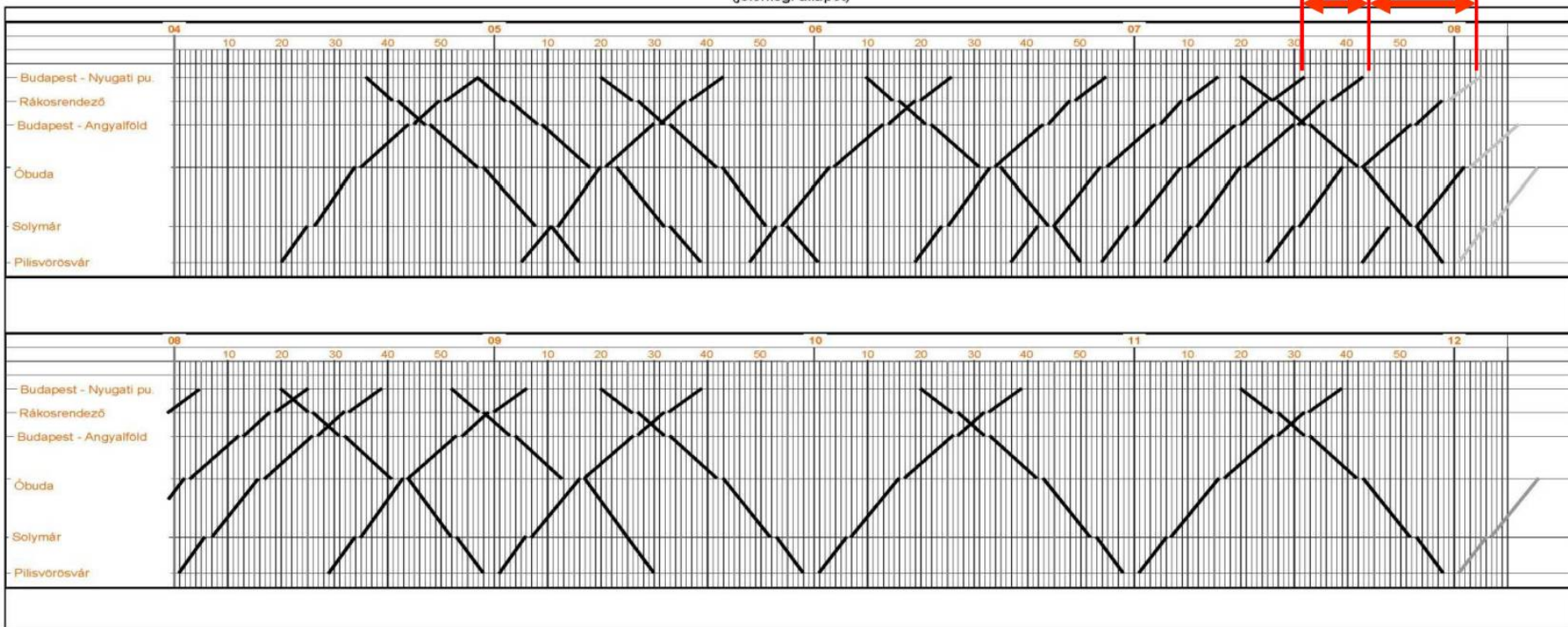
Grafikus menetrend

Bp.– Nyugati pu. – Pilisvörösvár grafikus menetrend kivonat (jelenlegi állapot)

Bp.- Nyugati pu. - Pilisvörösvár grafikus menetrend kivonat
(jelenlegi állapot)

11 perc   **22 perc**

1. Bevezető. Alapfogalmak. Vasúttörténet
2. Vasúti tervek. Tartalmi és alaki előírások. Jogszabályok, szabályzatok, szabványok
- 3. Vasúti pálya felépítése, pályaszerkezetek alapjai. Vasútépítés- és fenntartás alapjai**
4. Vasútépítés- és fenntartás alapjai. Vasúti pálya építésének előkészítése
5. Menetdinamika. Előírások. Vágánygeometria alapjai
6. Vágánygeometriai tervezés
7. Vasúti pályában lévő szerkezetek, vasúti építmények
8. Kitérők, vágánykapcsolatok
9. Állomások, megállóhelyek és egyéb szolgálati helyek
10. Szintbeni keresztezések
11. Különszintű keresztezések, műtárgyak
12. Vasúti pálya víztelenítése
13. Vasúti pálya biztonsága